De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 50. KAAPSTAD, DINGSDAG, 4 MEI 1880. No 4,624.

ZUID- EN OOSTAFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Stoombootmaatschappij **"UNION"** (GELIMITEERD).

De Stoombooten dezer Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar

ENGELAND,

via Madeira, om den anderen Dinsdag, te St. Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

NUBIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 11 Mei.
GERMAN, Kapt. COXWELL, 25 Mei.
AMERICAN, Kapt. WAIT, 8 Junij.
PRETORIA, Kapt. G. LARMER, 22 Junij.

NAAR DE KUSTHAVENS EN NATAL

Vertrekken zij om de veertien dagen, na aankomst van iedere Stoomboot van Engeland, en eens in de 28 dagen zet de Stoomboot naar Natal hare reis voort naar

ZANZIBAR,

te Delagoabaai, Inhambane, Quillimane en Mozambique aanleggende.

Retourkaartjes worden uitgereikt tegen verminderde Prijzen.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek bij de Kantoren der Maatschappij, in de Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Direkteur Generaal voor Zuid Afrika.

Naar Mosselbaai, Algoabaai, Kowie en Oost Londen.

DE Kon. Maalstoomboot AMERICAN, A. MCLEAN WAIT, Gezagvoerder, op of omtrent Zondag, 2 Mei, van Engeland verwacht, zal als bovengemeld vertrekken na ontscheping harer Kaapstadsche lading.

Voor vracht of passage vervoege men zich ten Kantore van de Stoombootmaatschappij Union, No. 62, Adderleystraat.

Naar Port Natal, Delagoabaai, Mozambique, Zanzibar, aanleggende te Mosselbaai, Algoabaai en Oost Londen, alleen om passagiers te landen.

DE Kon. Maalstoomboot DANUBE, H. E. DRAPER, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken, zoo spoedig mogelijk na aankomst van de Kon. Maalstoomboot *American*, van Engeland.

Voor vracht of passage vervoege men zich ten Kantore van de Stoombootmaatschappij Union, No. 62, Adderleystraat

---

Naar Engeland, via St. Helena, Ascension en Madeira.

DE Kon. Maalstoomboot NUBIAN, WM. BAINBRIDGE, Gezagvoerder, zal als bovengemeld vertrekken op Dingsdag, 11 Mei, te 4 uur 's namiddags. Geen lading zal ingenomen worden na 12 uur 's middags op den dag van vertrek. Passagiers gelieven aan boord te gaan aan de Oostkaai, Alfred Dok, niet later dan 3 uur 's namiddags.

Voor vracht of passage vervoege men zich ten Kantore van de Stoombootmaatschappij Union, No. 62, Adderleystraat.

ZUID-AFRIKAANSCHE
KONINKLIJKE MAILDIENST.

De Kol. Kon. Mail Linie.

DE Stoombooten dezer Lijnie vertrekken van Kaapstad naar *Londen* om den anderen Dingsdag, via *Madeira* en *Plymouth*, te *Sint Helena* en *Ascension* aanleggende op bepaalde tusschentijden. Retourkaartjes worden uitgereikt tegen eene vermindering van 10 percent tusschen Engeland en de Kaapkolonie en Natal.

Mei .—Extra Maalboot, DUART CASTLE, Kapt J. DOWDY.
Mei 4.—CONWAY CASTLE, Kapt. E. JONES, R.N.R.
Mei 18.—DUBLIN CASTLE, J. D. JEFFRIES, R.N.R.

ANDERSON & MURISON, Agenten.

Aan Reizigers en Anderen.

TE KOOP,

Te Paarlasrivier (in de Karoo),

Fraaije Haverzeerveer, per honderd £2	0	0	
Koren, per 8 Bushels	1	8	0
Gerst, do. do.	0	15	0
Kaf do., Zak geschoft	0	1	0
Groen Voer, per honderd... ...			

Een Span van Tien Ezels

IS bij den Ondergeteekende verkrijgbaar, geschikt voor dadelijk gebruik. Zij zijn ook bij het paar te bekomen.

J. EKSTEEN, Jr.

Achter de Paarl.

ALGEMEENE BOEDEL EN WEESKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbare Vaste Goederen,

IN DE AFDEELING GEORGE.

IN DEN INSOLVENTEN BOEDEL VAN GEORGE BURKE.

DE Ondergeteekende zal, in zijne hoedanigheid van Eenig Curator in bovengemelden Boedel, verkooping laten houden VOOR HET HOTEL, op

KEURBOOMSRIVIER,

WOENSDAG, den 12 MEI AANST.,

VAN

Des Insolvents ¾ part van of aandeel in zeker Stuk Eeuwigdurende-Erfpacht Land, groot 124 Morgen en 350 vierkante Roeden, gelegen in de Afdeeling George, in het Veldkornetschap Boven Langekloof, zijnde een gedeelte van de plaats KLIPRIVIER, als per Gouvernements schenking met bijgaande Kaart gedaan ten faveure van den Insolvent en JOHANNES FREDERICK BARKHUIZEN, op den 18den November 1879, welke te zien is op aanvraag bij den heer WALTER, te Georgestad.

ER ZAL BONUS GEGEVEN WORDEN.

De Verkooping zal beginnen om Tien uur precies.

J. F. G. PIETERSEN, Eenig Curator.

Gebouw der Kamer, Adderleystraat, No. 76,
Kaapstad, 21 April 1880.

De heeren BROWN & FARRELL, Afslagers.

Thans worden Ontscheept

EN ZIJN IN VOORRAAD

DE VOLGENDE GOEDEREN,

Verkrijgbaar in Entrepot of met Regten Betaald,

VOOR DE LAAGSTE MARKTPRIJZEN.

3000 Matjes Mauritius Suiker van verschillende kwaliteit en kleur
20 Kisten Gordon Signet Tabak
200 Kisten 10 Stuk, "Over the Water" Tabak
200 Kisten McRae Tabak
2000 Zakken Rio Koffie van de Eerste Klasse
2000 Kisten Blaauwgemarmerde Zeep
4000 Zakken T.R. Witte Rijst
20 Okshoofden Bladtabak
2000 10-catty Kisten Souchong Thee, Eerste Klasse
6000 Kisten Parafine Olie, A 1 Merk
200 Kisten 5-catty Thee, Hyson en Gunpowder
300 Kisten Kaarsen, geassorteerd
150 Zakken Java en Ceylon Koffie
500 Kisten Goede Reuzelolie
2000 Zakken Bruine Rijst, 1ste klasse kwaliteit
200 Kisten gebottelde Ale, verschillende merken en kwaliteiten
200 Tonnetjes Amerikaansche gesneden Spijkers, verschillende grootten
100 Kisten Guinness's Stout, Pinten en Quarten
200 Rollen Manilla Touw, van 1 tot 12 duim
20 Okshoofden Goschen Boter, gepakt in kleine Tonnetjes
30 Balen Calcutta Graanzakken, 300 elk
200 Vaten Amerikaansch Spek (Puike Menage)
100 Kisten Chicory (Colman's)
200 Kisten Klappertouw (van 2 tot 10 duim)
200 Kistjes Zoetemelksche Kaas
100 Kisten Reuzelolie
100 Kisten Geel Metaal (van 16 onzen tot 28 onzen)
150 Vaten Scheepsvleesch
40 Balen Marine- en Wagenzeildoek
500 Zakken Liverpoolsch Zout (Best)
150 Amerikaansche Ploegen (in alle nommers)
300 Kisten Zalm, Kreeft en Oesters, in Blikken van 1 lb.
40 „ bevattende kleine kistjes "J.C." en "Over the Water" Tabak
200 „ Terpentijn, in 10-gallon Kisten
400 „ Messina, in 1-lb. en ½-lb. Pakjes
100 Rollen Europeesch Touw (2 duim tot 10 duim)
40 Amerikaansche Orgels, in alle nieuwe fatsoenen
300 Kisten 1 en 2 en 3 Star Hennesy's Brandewijn
50 Kisten Hooisnijders (zelf-slijpers)
50 Kisten Manilla Sigaren (Havanna en Cheroot fatsoen)
300 Kisten Stoelen, verschillende patronen en kwaliteiten
Kettingkabels en Ankers van alle grootten
200 Leggers Kaapschen Brandewijn
50 Balen Gonjezakken
400 Blokken Kajatenhout, alle lengten en afmetingen
800 Blokken Oregon Pijnhout, alle lengten en afmetingen
Kaapsche Wijnen van alle soorten
100 Kisten Morton's Vladen en Geleijen
100 Zakken Drooge Gember en Kurkuma
100 Kisten Kerriepoeder, Kerriedeeg en Chicorei
Pijnstiller en Sarsaparilla
200 Kisten Pale Sherry, Claret en Port, van de beste soort
200 Kisten Schotsche en Iersche Whiskey en Jamaica Rum.

ANDERSON & MURISON.

ANTH. M. DE WITT,

ARCHITECT & CONTRACTOR,

BIEDT zich aan tot het maken van Plans en Teekeningen voor Kerken, Openbare Gebouwen, Villas, Cottages, enz., en neemt tevens den opbouw daarvan op zich.

Kantoor:—Bank Chambers, St. Georgesstraat.

Werkplaats:—11, Leeuwestraat.

SNOEK PEKELAAR,

Te Koop in de Pakhuizen van

LONG, CORBITT & Co.,
30, Langestraat.

Julij 23.

BEVALLEN, van een Zoon, op den 2den Mei, de geliefde Echtgenoote van

ADRIAAN J. DE WAAL.

Stellenboschkloof.

DE KAAPSCHE KOPERMIJN MAATSCHAPPIJ

BEPERKT.

BERIGT.

DE KAAPSCHE KOPERMIJNMAATSCHAPPIJ, GELIMITEERD, hare plaatsen in Namaqualand in pacht aangeboden hebbende, als per advertentie in de *Zuid Afrikaan* en andere nieuwsbladen, heeft wegens het ontvangen van verscheidene voordeelige aanbiedingen voor het land, besloten, zich te ontdoen van hare kuude ANGORAGEITEN, thans op die plaats weidende.

Dienvolgens zal op de plaats "KEEROM," in de afdeeling Namaqualand, eene VERKOOPING worden gehouden op den 31STEN DAG VAN MEI AANST.

Er is groote moeite genomen om het ras der Geiten te verbeteren, voor welk doel direkt van Angora dieren zijn ingevoerd.

Bij dezelfde gelegenheid zal ook een aantal Muilezels, Ossen en Koeijen worden verkocht.

Kaapsch Gouvernement.—Westelijke Spoorwegen.

BIJ deze wordt kennis gegeven, dat een HERZIEN TARIEF VAN GOEDEREN in gebruik zal komen van af 1 Mei, en in kracht blijven zal tot nadere Kennisgeving. Volle bijzonderheden kunnen vernomen worden aan het Kantoor van den Directeur van Dienst, Kaapstadsche Terminus.

JAMES DELL, Directeur van Dienst.

Kantoor van den Directeur van Dienst,
Kaapstad, 26 April 1880.

EX "TANTALLON CASTLE."

Johnson's Portland Cement, Vaten en halve vaten
Slijpsteenen, 14 en 36 duim doorsnede
Gegalvaniseerde Dakvorsten en Pijpen
Gegalvaniseerde Regenpijpen, Hoofden en Schoenen
Gegalvaniseerde IJzeren Emmers
Tuinspuiten, om Water 50 voet hoog te werpen
Gegalvaniseerde Zwaai Waterkruiwagens
Warner's Gegoten IJzeren Koloniale Pompen
Draagbare Koperen Pompen, met vouwpooten
IJzeren Buizen, voor Verandahpalen
Patente Gevlochten Pilaren voor Verandahs
Bouten an Moeren, Machinemoeren, en Stoomketel Klinknagels
Gegalvaniseerde Heining, Krammen en Spanbouten
Karveeren, 2¼ en 2½ duim, 5 en 6 platen
Bakschotels en Broodpannen
Kolenschoppen en versierde Kolenbakken
Reiskoffers, Gelddoosjes, Brievendoozen
Gieters, Lantaarns, Melkpannen

GEORGE FINDLAY & CO.

IJzerpakhuizen, 10, Gravestraat.

EATON, BUSK & Co.

HEBBEN NU ONTVANGEN

GROOTE BEZENDENGING VAN

Nieuwe Fijne Goederen,

EN

Stapel Manufacturen

INGEVOERD VOOR HET

WINTER SEIZOEN.

DE GROOTSTE VOORRAAD

VAN

MEUBELEN,

IN ZUID AFRIKA.

88, 90 en 92, LANGEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

HEBBEN aan het Publiek van de Kaapstad en de Buiten Distrikten te berigten dat zij hunne Gebouwen aanmerkelijk vergroot hebben tot betere plaatsing van hun uitgebreiden voorraad, welken zij gerust kunnen aanbevelen, daar alle Artikelen van goed droog hout gemaakt zijn, geschikt voor dit klimaat. De eigenaars, vele jaren lang dezen handel gedreven hebbende, en kontante koopers op de Engelsche Markt zijnde, zijn in staat om te verkoopen:—

GOEDE MEUBELS tegen merkwaardig LAGE PRIJZEN. Daarenboven zijn zij ook voornemens VOOR KONTANT GELD te verkoopen, hetwelk hen in staat stelt aan hunne klanten het volle voordeel van kleine winsten te geven, daar er niets toegegeven wordt voor KWADE SCHULDEN.

Een groot assortiment van in de kolonie gemaakte Meubels en Stinkhouten Stoelen altijd voorhanden.

Het Publiek wordt uitgenoodigd tot het komen zien van hunnen voorraad en het vernemen van de prijzen.

LET OP HET ADRES:

De Zuid Afrikaansche Meubelbazaar

88, 90, en 92, Langemarktstraat, Kaapstad.

NB.—Op aanvraag zijn Geïllustreerde Catalogussen te verkrijgen, Prijs Drie Shillingen, welk geld zal worden terugbetaald aan den Kooper van een of ander Artikel.

WELLINGTON.

120 Extra Vette Zware Slagtossen
20 Do. do. Koeijen
30 Jonge Afrikaansche Bullen, 2 jaar oud.

Op Vrijdag, den 7den Mei,

NA AANKOMST VAN DEN EERSTEN TREIN,

WORDEN bovengemelde Ossen, Koeijen en Bullen publiek verkocht uit de Marktkraal. Zij zijn in uitmuntende conditie, zullen zeker present zijn, en niet te voren uit de hand worden verkocht.

P. B. LOMBAARD.

Wellington, 1 Mei 1880.

FRED. J. PENTZ & Co., Afslagers.

WELLINGTON.

65 VETTE VARKENS.

Op Dingsdag, den 11 Mei,

NA AANKOMST VAN DEN EERSTEN TREIN,

ZULLEN bovengemelde Varkens, allen in uitmuntende conditie, publiek worden verkocht uit de Marktkraal te Wellington.

J. A. JOUBERT, Jr.

Wellington, 1 Mei 1880.

FRED. J. PENTZ & Co., Afslagers.

Komen Aanloopen.

HIER bij mij is komen aanloopen, in het begin van Maart, een **Struisvogel Mannetje**, omtrent 3 jaren oud, heeft twee kruismerken op linkerbout. De war eigenaar kan dezelve bekomen, mits betalende alle kosten.

H. J. DU TOIT,
Over Hexrivier,
Worcester.

VERLOREN,

EEN BEURS MET £8 STERLING, zijnde een Noot van de Standard Bank, en de rest in Goud; voorts, een "Goed-voor" voor £13 van M. C. H. VAN NIEKERK, Damslaagte, Klein Roggeveld, distrikt Sutherland.

Die dezelve terug bezorgt op het Postkantoor D'Urban, zal beloond worden.

MELT VAN REENEN.

Belangrijk voor Struisvogelboeren.

A. H. BULL,

Apotheker, Scheikundige en Droogist,
WORCESTER,

WENSCHT te berigten, dat hij te verkoopen heeft en de eenigste maker is van een *zeer* heilzaam middel tegen *Wormen* en verstoppingen in

STRUISVOGELS.

Daar deze medicijnen in *pillen* opgemaakt worden, zijn ze zeer gemakkelijk den vogels in te geven.

Vele menschen hebben hunne vogels behouden, door dit probaat middel te gebruiken.

Onder andere certificaten zijn die van de heeren JOHS. MEIRING en M. S. FALCK.

No. 1.

Buffelsrivier, 20 April 1880.

Mijn waarde Heer.

Mijn jonge struizen waren hevig onderworpen aan *Wormen*, en door een vriend werd mij geraden, uwe *Wormpillen* voor Struisvogels te proberen. Ik deed zulks, en kan nu dit middel stellig recommanderen aan iederen Struisvogelboer. De medicijnen werken dadelijk en met goed gevolg, en de vogel is meteen frisch en gezond. Ik heb deze pillen aan al mijn buren gerecommandeerd.

De Uwe,
JOHS. MEIRING, R.zn.

No. 2.

Worcester, 28 April 1880.

Waarde Heer,

Het doet mij een groot genoegen UEd. te melden dat de *Wormpillen* mijn jonge vogels, die zoo erg aan de *wormen* sukkelden, dadelijk geholpen hebben.

Ik heb deze pillen verscheidene malen ingegeven aan jonge vogels, van welke ik dacht dat het al te laat zou zijn, om ze er door te halen; maar in alle die gevallen zijn de vogels gezond en sterk geworden.

Ik zou aan ieder, die met struisvogels boert, ten stelligste raden deze pillen te gebruiken als een probaat middel tegen wormen.

De Uwe,
M. S. FALCK.

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER

LANDEN NU

Uit de "Queen of the Seas," van New York,

AMERIKAANSCHE VRUCHTEN IN POTTEN, 2 DOZIJN KISTEN.

Ananassen	Frambozen	Eijer Pruimen
Perzikken	Aardbeijen	Peren
Witte Kersen	Groene Pruimen	Roode Kersen.

Uitgezochte Kisten voor huisgebruik, het bovenstaande bevattende.

Gedroogde Gesneden Appels, vaatjes van 56 lb. Geconserveerde Appels, blikken van 3 lb. Kreeften, 1 lb.
Zalm, blikken van 1 lb.
Maizena, pakjes van 1 en ½ lb.
Met Suiker gepreserveerde Hammen, Spek voor ontbijt
Cavendish Tabak, 12s. Lothair en Oclawaha.

STOELEN.

Schommelstoelen, Eiken Stoelen voor Eetkamer, Florence, enz., enz.

TUINWERKTUIGEN.

Brown's Stevelpolitoer — Watervaten, 1 en 2 Gallons
Brooms' gesneden Spijkers — Terpentijn.

KLOKKEN IN GROOTE VERSCHEIDENHEID.

Wilcox's en White's beroemde Amerikaansche Orgels.

TF KOOP VOOR DE LAAGSTE MARKTPRIJZEN.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Graan, Smeer- en Negotiewaren, Handelsvoorraad, enz.

TE

KLAPMUTS STATION.

DE volgende uitgebreide verkooping van den Ondergeteekende zal plaats hebben

Op Woensdag, 5 Mei a.s.,

wanneer zullen worden verkocht,

100 Mud Koorn, 200 Mud Haver, 50 Mud Garst, 30 Mud Rog, 200 Zakken Milies, 50 do fijn en 50 do. grof Meel, 50 do. T R. Rijst, 50 do. Suiker, 20 do. Koffij, 100 Kisten Zeep (beste soort), 50 Kistjes Kaarsen, 100 Kisten Parafine Olie, 20 Vaten gezouten Varkensvleesch, 1000 lbs. Zoolleder, 100 Rollen Tabak, 50 Kistjes Thee, Kaas, Ham, Boter, Terpentijn, Cichorij, Sardijntjes, Graven, Pikken.

Kleedingstoffen in groote verscheidenheid, als, 100 Stukken Broekgoed, Laken, Cashmere, Doeskin, Buckskin, Corduroy, Klaargemaakte Kleederen, Overjassen, Schoenen, Stevels, Hoeden, 100 stukken Linnen in soorten, Baftas, Voerchitz, Chitz, Wollen en andere Hemden, Dekens, Kombaarzen, Tapijten, Glas- Aarden- Porcelein- IJzer en Blikwaren, enz. enz.,

EINDELIJK:

20 Ezels en Paarden, 2 nieuwe Kapkarren op veeren, 2 do. open Karren do, 2 open Karren (halfslijt), 1 paar Engelsch Lederen Tuigen, Nieuwe Zadels en Toomen, Halters, Deuren en Kozijnen, Deelen, Planken, 30 Doz. Dubbele Enkele IJzeren Ledekanten, 2 Doz. na Stoelen, 40 Doz. Ploegscharen en wat verder zal aangeboden worden.

JOHN WARD.

Klapmuts, 21 April 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Publieke Verkooping

VAN EEN KOSTBAAR

STUK GROND,

Vaatwerk, Aandeelen, enz.,

AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende, zijn Erf wenschende te verkleinen, zal publiek doen verkoopen,

Op Dingsdag, 11 Mei aanst.,

Zeker Stuk Grond, zijnde gedeelte van zijn Woonerf, gelegen aan de Hoofdstraat en de Doordrift bij den heer HEINEMAN, beplant met 2,200 Wijnstokken, goed opleverende. De ligging van den Grond aan de Hoofdstraat maakt het niterst geschikt voor het verdeelen in Bouwperceelen. Het Erf, wegens deszelfs vruchtbaarheid zoo wel bekend, behoeft geene verdere aanbeveling.

VAATWERK.

2 Stukvaten van 5 Leggers, 3 dito van 3 Leggers, 2 Kajatenhouten Kuipen, 2 Blaauwdnig dito, 2 Pijpen, Emmers, Vlootjes, 1 Brandewijnketel compleet (5 Halfaam), 1 Trap- en Onderbalie, Trechters, enz.

AANDEELEN.

8 Aandeelen in de Paarlsche Bank.

PAUL J. BLIGNAUT.

Paarl, 26 April 1880.

Bonus zal gegeven worden.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

NIEUWE

Stoom Korenmolens.

DE Ondergeteekende heeft bovengemelde begonnen en is gereed Koren te ontvangen en te malen voor zijne oude vrienden, de Boeren en anderen. Termen 2s per zak van drie bushels en *behoorlijke* bediening. Stoom zal gereed gemaakt worden om te malen op iederen weekdag voor hen die niet minder dan 10 zakken in eens zenden, en ook degenen die een aantal kleinere hoeveelheden te gelijk brengen, zullen, indien mogelijk, geholpen worden.

F. W. JOHNSON.

Durban, 16 Februarij 1880.

H. RUPERTI,

KOOPMAN,

SCHEEPS- EN COMMISSIE AGENT,

No. 55, ST. GEORGESTRAAT,

Tegenover de Zuid-Afrikaansche Bank

MAANSVERANDERINGEN.

Mei 1, Laatste Kwartier, 3u. 7m. namiddags.
Mei 9, Nieuwe Maan, 7u. 30m. voormiddags.
Mei 17, Eerste Kwartier, 11u. 38m. voormiddaks.
Mei 24, Volle Maan, 7u. 33m. voormiddags.
Mei 31, Laatste Kwartier, 0u. 7m. voormiddags.

Westelijke Provincie Spoorweg.

TIJDTAFEL VAN AF 5 FEBRUARIJ 1880.

WORCESTERSCHE HOOFDLIJN.

HEEN.	Afstand in Mijlen.	WEEKDAGEN. Passag. en Goederen.	Passag. en Goederen.	Passag. en Goederen.
STATIONS.		a. m.	p. m.	p. m.
Vertrek van Kaapstad -	..	8 0	1 15	3 35
Zoutrivier -	2	8 12	1 28	3 48
Durbanweg	12	8 47	2 7	4 31
Kraaifontein	19	9 12	2 37	5 4
Muldersvlei	25	9 36	...	5 31
Klapmuts -	29	9 47	3 23	5 48
Paarl -	36	10 9	3 54	6 20
Ladygreybrug	38	10 19	4 5	6 31
V. Wellington	45	10 48	4 42	6 50
Hermon -	60	11 35	5 38	..
		p. m.		
Piketbergweg	71	12 8	6 17	..
Tulbaghweg	75	12 32	6 38	..
Ceresweg -	84	1 11	7 25	..
Breederivier	93	1 38	8 1	..
Goudiniweg	101	2 6	8 30	..
V. Worcester	109	3 0	9 30	..
Hexrivier -	124	3 56	10 26	...
Hexrivier Oost	129	4 25	11 0	...
Komt te V. Montaguweg	160	7 0	a. m. 1 45	..
Vertrek van		a. m.	..	...
Montaguweg		6 0	2 45	..
A. Constabel -		7 2	...	...
V. Matjesfontein	195	8 15	9 10	..
Grootfontein	238	11 15	...	...
		p. m.		
Prins Albertweg	265	1 5	10 58	..
Fraserburgweg	290	2 45	12 40	..
Komt te Beaufort West	339	6 0	..	...

TERUG.	Afstand in Mijlen.	WEEKDAGEN. Passag. en Goederen.	Passag. en Goederen.	Goed. en een passagiersvan 1st en 2de klasse.
STATIONS.		a. m.	a. m.	p. m.
Vertrek van Beaufort West -			6 0	
Fraserburgweg -	49	..	9 30	3 50
Prins Albertweg -	74	..	11 0	5 35
			p. m.	
Grootfontein -	101	..	1 25	7 40
Matjesfontein	145	..	4 25	10 35
A. Constabel -	..	..	5 45	..
Komt te V. Montaguweg -	179		6 45	a. m. 1 10
Vertrek van			a. m.	
Montaguweg -	..	..	6 10	2 0
Hexrivier Oost -	209	..	8 54	4 55
Hexrivier -	214	..	9 15	5 16
Worcester -	229	..	10 35	6 35
V. Goudiniweg -	237	..	11 3	7 7
Breederivier -	246	..	11 30	7 39
Ceresweg -	254	..	11 59	8 13
			p. m.	
Tulbaghweg -	263	..	12 36	8 49
Piketbergweg -	268	..	12 55	9 8
Hermon -	278	..	1 30	9 48
V. Wellington -	293	6 20	2 29	10 45
Ladygreybrug -	300	6 45	2 51	11 9
Paarl - -	303	6 58	3 2	11 21
Klapmuts -	310	7 26	3 25	11 47
Muldersvlei -	313	7 41	3 40	..
Kraaifontein	319	8 10	4 2	12 26
Durbanweg -	326	8 44	4 28	12 52
Zoutrivier -	336	9 24	5 3	1 30
Komt te Kaapstad -	339	9 33	5 10	1 40

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

STATIONS.	Mijlen.	Passagiers.	Passag. en Goederen.	Passag. en Goederen.
HEEN.		a. m.	a. m.	p. m.
Vertrek van Kaapstad -	..	..	7 10	3 22
„ Zoutrivier -	2	..	7 23	3 33
„ Durbanweg -	12	..	7 58	4 3
„ Kuilsrivier -	15	..	8 11	4 15
„ Eersterivier -	21	..	8 36	4 35
„ Stellenbosch -	30	7 15	9 11	5 7
Aankomst te Muldersvlei -	38	7 35	9 31	5 28
TERUG.		p. m.	a. m.	p. m.
Vertrek van Muldersvlei -	..	5 38	7 45	3 4
„ Stellenbosch -	7	5 59	8 8	4
„ Eersterivier -	16	..	8 38	4
„ Kuilsrivier -	22	..	9 0	4
„ Durbanweg -	25	...	9 13	5
„ Zoutrivier -	35	..	9 43	5
Aankomst te Kaapstad -	38	..	9 49	5

MALMESBURY TAKLIJN.

HEEN.	Mijlen.	Roeden.	Passagiers en Goederen.	Passagiers en Goederen.
			a. m.	p. m.
Vertrek van Kraaifontein -	..	..	9 13	5 4
„ Klipheuvel -	10	51	9 51	5 43
„ Kalabas Kraal -	20	15	10 29	6 19
Aankomst te Malmesbury -	29	27	11 2	6 50
TERUG.	Mijlen.	Roeden.		
			a. m.	p. m.
Vertrek van Malmesbury -	...	..	6 5	2 15
„ Kalabas Kraal	9	12	6 41	2 50
„ Klipheuvel -	9	56	7 10	3 20
Aankomst te Kraaifontein -	29	27	8 10	4 12

A. Deze treinen houden alleen stil, wanneer er passagiers zijn die op of af willen stappen.
V. Verversaningplaatsen.

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN

G. L. MEIRING.

Mei 4.—Klapmuts Statie, Ezels, Paarden en Ossen, van P. D. Myburgh.

VASTE GOEDEREN

J. S. MARAIS EN CO.

Mei 4.—Franschhoek, Vee, Vaste en Losse Goederen, van J. H. Retief.

Mei. 11.—Paarl, Vaste en Losse Goederen, van P. J Blignaut.

BROWN EN FARRELL.

Mei 12.—Keurboomsrivier, dist. Robertson, Vastgoed, van G. Burke.

E. H. VAN NOORDEN

Mei. 14.—Porterville, Vastgoed, van C. J. Wantenaar.

D. P. MARAIS AZN.

Mei, 27.—Breederivier, Swellendam, Vee, Vastgoed, van J. P. Hesse.

MARKTPRIJZEN.

Van 1 en 3 Mei 1880.

	£	s.	d.		£	s.	d.
12 bs. Boonen, per 3 bush.	0	17	9	—	2	12	6
90 lb. Boter, per lb.	0	2	0	—	0	2	11
Eijeren, per 100 ..	0	16	0	—	0	19	0
Ganzen, per stuk ..	0	4	0	—	0	4	6
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	3
120 bs. Haver, per 3 bs. ..	0	8	6	—	0	8	6
2 vr. Haverg, pr. 100 lb.	0	4	6	—	0	5	6
6 zk. Kaf, per 16 zakken	3	0	0	—	3	0	0
Kalkoenen, per stuk	0	5	1	—	0	5	1
90 lb. Perziken, per lb. ..	0	0	4	—	0	0	4
90 bs. Uijen, per 3 bs. ...	0	4	6	—	0	7	3

Zaturdag, 1 Mei 10 Wagens 27 Karren.

"DE ZUID AFRIKAAN."

OP steeds dringender herhaalden aandrang uit bijna alle deelen des lands, hebben wij er toe besloten, ons blad van nu voortaan driemaal per week uit te geven, en wel op de groote postdagen *Dingsdag, Donderdag* en *Zaturdag.* Hoewel deze vermeerdering in het getal onzer uitgaven niet kan geschieden zonder aanmerkelijk verhoogde onkosten, en het additionele postgeld alleen op 4s. 4d. per jaar zal te staan komen, wordt het inteekeningsgeld met slechts *vier shillings* verhoogd. Dat wil zeggen: Buiteninteekenaars betalen in het vervolg *twee pond vier shillings* per jaar, vooruit. In de Stad is de inteekening één pond zestien shillings per jaar.

Correspondenten en Adverteerders gelieven kennis te nemen van de verandering in onze dagen van publicatie, om met hunne inzendingen niet te laat te komen.

SMUTS & HOFMEYR.

Kaapstad, 6 Maart 1880.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 4 MEI 1880.

NIEUWE WETSONTWERPEN.

TOT dusverre heeft de Regering geene Bills gepubliceerd ter voorlegging aan het Parlement, welke de volgende sessie tot eene van meer dan ordinair belang behoeven te maken. De reeds aangekondigde raken de gewone praktische staatkunde en behoeven—misschien met een enkele uitzondering—de partijen niet tegen elkander in het harnas te jagen. De groote worstelingen des Parlementairen veldtogts zullen niet plaats vinden, juist naar aanleiding van een Bill ter betere handhaving van krijgstucht in zekere koloniale korpsen wanneer die in active dienst zijn, of van eene Bill ter vestiging van kopieregt in telegrafische boodschappen, of van de andere Bills, te vinden in de *Gazette* der vorige week. De groote en beslissende slag zal geleverd worden over Conferentie en Confederatie. Komt de Regering daaruit zegevierend te voorschijn, dan zal zij haar ambtstermijn wel met minstens nog een jaar gerekt zien, al zal zij ook heftigen tegenstand ontmoeten betrekkelijk hare spoorwegplannen, haar naturellen-beheer en hare finantiële administratie.

Intusschen is ook het programma, waarmede zij het publiek reeds heeft begunstigd, een enkele opmerking waardig, welke wij aanbieden in de door de Regering gekozen volgorde.

Allereerst heeft men de Bill ter betere handhaving van krijgstucht onder onze koloniale korpsen op active dienst. Deze is bestemd om te dienen als Muiterij-acte voor onze Boerenruiterij, Vrijwilligers, Burgermagt en Kleurling-ligtingen. Het ontwerp moet dienen om te voorzien in een meer dan eens gevoelde behoefte aan een Krijgsraad, om dadelijk met militaire misdrijven te handelen. Voor ordinaire overtredingen, als desertie, dronkenschap of zich ziek aanstellen zijn de strafbepalingen voorzeker voldoende, maar wij twijfelen er aan, of in eene boete van £10 met een alternatief van gevangenisstraf voor zes maanden genoegzame vergelding is te vinden voor het zamenrotten om een muiterij in het aangezigt des vijands te veroorzaken, voor het aanranden van een meerderen officier op active dienst en voor het schandalig overleveren van een kamp, fort of post aan den vijand.

Dan volgt de Bill om kopieregt te vestigen in telegrafische boodschappen. Waarom wordt het kopieregt beperkt bij boodschappen, komende van buiten de grenzen en niet ook uitgestrekt tot die tusschen plaatsen binnen de kolonie verzonden? Waarom moet hij die een telegram krijgt van Aliwal Noord meerdere voorregten hebben dan hij die er een ontvangt van een plek, slechts een paar mijlen verder, maar aan de overzijde der Oranjerivier, gelegen? Indien het het speciale doel der acte is, overzeesche van buiten Zuid Afrika komende telegrammen te beschermen, dan dient dat duidelijk uitgedrukt te worden. En om billijk te zijn tegenover courantiers te Kaapstad, dient nog eene belangrijke emendatie in het ontwerp te worden gemaakt. Het verbod op de weder-publicatie behoort zich niet slechts te beperken tot een zeker getal uren voor alle couranten, onverschillig of die al dan niet worden uitgegeven op de plaats waar de telegram het eerst werd gepubliceerd, maar tot een additioneel getal uren voor iedere 50 of 100 mijlen afstands van de plaats der eerste publicatie voor elders uitgegeven couranten. Zonder zulk een bepaling zouden buitenkranten die geen penny besteden aan telegrammen enorm voordeel hebben boven Kaapstadsche couranten.

De Bill om voorziening te maken voor de verzekerde bewaring van Cetewayo en Sekukuni in de kolonie zal wel aanleiding geven tot eene min of meer scherpe woordenwisseling over de meriten van den Zuluoorlog en over het vermeende onregt Cetewayo aangedaan. Reeds wordt de vraag geopperd: "Wat kwaad heeft Cetewayo gedaan, dat hij verdiend heeft geheel zijn leven lang gevangen te worden gehouden? Was hij niet een onafhankelijk vorst evenzeer als Keizer Napoleon III zulks was, en heeft hij daarom niet regt te eischen, om even als met den laatste geschiedde, te worden losgelaten, nu de oorlog afgeloopen en de vrede hersteld is? Men voert de argumentatie nog verder en vraagt, of Afrikaanders, door voor deze Bill te stemmen, niet een gevaarlijk precedens zullen stellen? Veronderstel dat de Transvaalschen tot handtastelijkheden overgaan en het onderspit delven, zouden onze Afrikaansche Parlementsleden dan ook bereid zijn, een Bill te passeren om de boerenieidslieden Joubert, Kruger en Pretorius achter de tralies te houden, onder voorwendsel dat zulks in het belang van den Zuid Afrikaanschen vrede vereischt wordt? Ons dunkt dat deze redenering niet geheel steek houdt. Werd Napoleon III na den oorlog losgelaten, omdat Duitschland meende van hem niets te vreezen te hebben, Napoleon I daarentegen werd gevangen gehouden tot op zijn dood, omdat men meende, dat zijn loslaten gevaarlijk zou zijn voor den Europeschen vrede. De vraag is enkel of, Cetewayo thans in Zululand eene positie bekleedt gelijkstandig aan die van den eersten dan wel aan die van den derden Napoleon. Dat hij zijn invloed onder de Zulus even zeer verspeeld heeft als de man van Sedan onder de Franschen deed, daarvoor is er geen het minste bewijs. Integendeel is de naam van Cetewayo nu nog zoo geducht onder de naturellen, dat er nog duizenden zijn die niet gelooven, dat hij voor goed is geklopt, en wel omdat de Engelschen zoo weinig van zijn vee namen, en nog minder gelooven zij, dat hij de man is die in het Kaapstadsche kasteel gevangen zit. Met dit feit voor oogen past het der Koloniale Wetgeving naauwelijks om al te angstvallig te gaan onderzoek doen naar de vraag, of de Rijksregering gelijk heeft met te vreezen, dat zijn loslaten aanleiding zou geven tot eene gevaarlijke beroering in Zululand. Het Parlement behoeft slechts zekerheid te hebben, dat de Kaapkolonie den Zulu-koning zonder groote inspanning van krachten of zonder hare eigene ingezetenen te beroeren kan bewaren. Omtrent dat punt kan geen twijfel worden gekoesterd. Maar juist dáár ontstaat de twijfel, wanneer er sprake is van de detentie van Joubert, Kruger en Pretorius in plaats van Cetewayo en Sekukuni. Juist de loyale bladen zijn het luidst in hunne verzekeringen, dat het eene partij in de Kaapkolonie en meer bijzonder te Kaapstad is, die de boeren tot rebellie aanspoort. Dat staat gelijk met de erkenning, dat de Kaapkolonie allerongeschiktst is om als bewaarplaats van toekomstige Transvaalsche rebellen te worden aangewezen. En wij zullen dus wel niet bang behoeven te zijn, dat de Rijksregering ons ooit zal verzoeken als tronkbewaarders van de Transvaalsche patriotten op te treden. De Bill zal wel met eene belangrijke meerderheid doorgaan. Maar, dat zegt nog niet dat dezelve geheel ongewijzigd zal blijven. Sommige passages kunnen wel er uit gemist worden. Er bestaat volstrekt geene reden waarom de paragraaf "en daar het noodzakelijk is voor de bewaring der rust van Zuid Afrika en voor de algemeene veiligheid, dat de genoemde opperhoofden zullen worden vastgehouden," zou worden bewaard. Die belijdenis zou bij de bespreking der verdeeling van de oorlogskosten ongerieflijk voor de Kaapkolonie kunnen uitvallen, zonder de Bill juist doeltreffender te maken.

De Bill, om de onlangs ingevoerde landbouw-immigranten te ontslaan van de betaling van erfpacht onder de immigratie-acte van 1877, is de vrucht van de achteloosheid der Regering of meer bijzonder van hare immigratie-agenten. Door te verzuimen in de kontrakten der immigranten in te laschen, dat zij een shilling per akker per jaar als erfpacht hebben te betalen, erlangen die lieden hun grond op zelfs voordeeliger voorwaarden dan voorjeden jaar werden voorgesteld en krijgen zij vrij-eigendoms- in plaats van erfpachtland.

Door de bill tot het annexeren van Tembuland en Galekaland zullen die gewesten in ongeveer dezelfde verhouding tot de Kolonie worden gebragt, als die waarin Basutoland thans staat, alleen met dit onderscheid, dat blanken er grootere gerieven zullen hebben tot het verkrijgen van landerijen in eigendom.

De Bill ter stichting van een "Kaapsch Veldartillerie" kan beschouwd worden als eene zuster van de acte onder welke het korps Rijdende Scherpschutters is zamengesteld. Als een blijk dat de Regering gezind is, zich meer te verlaten op een geregelde krijgsmagt dan op eene half- geregelde zooals de Boerenruiterij, is de Bill een goed teeken. Maar is het juist noodig een afzonderlijk korps te stichten met een kostbaar afzonderlijk etablissement? Is het ten eenemale onmogelijk, de artillerie te behandelen als onderdeel der Rijdende Scherpschutters?

Op de Bill ter wijziging van de Besproeijingswet zullen wij wel later kunnen terugkomen.

DE TRANSVAAL EN DE KAMER VAN KOOPHANDEL.

EX-REGTER EBDEN kan niet rusten. Niet tevreden met voor drie jaar een petitie aan de Rijksregering ten gunste van de Transvaalsche annexatie op touw, en daarmede de hem zoo geliefde zaak der Confederatie jaren achteruit gezet te hebben, gaat hij nu trachten, de Kamer van Koophandel te bewegen, zich mede als politieke roervink te laten gebruiken, ten einde den Britschen naam nog meer door het slijk te sleuren. Wij hopen, dat de Kamer van Koophandel een juister begrip zal hebben van hare roeping en van Westelijke belangen dan de motie waarvan de bedrijvige agitator kennis gegeven heeft, aan te nemen. De staatkundige invloed in de Westelijke hoofdstad wordt al minder en minder, naarmate de Kolonie zich meer naar het Oosten uitbreidt. Wil Kaapstad een volslagen zelfmoord begaan, laat het dan ook de Hollandsche boeren van de Transvaal van zich gaan stooten met behulp van resoluties als die des ex-regters.

Ds. STEGMANN TOCH ENGELSCH LEERAAR.

DE Kaapstadsche Kerkeraad moet al een rare opvatting hebben omtrent het consequente van de Hollandsche gemeenteleden, indien hij meent, dat zij vrede zullen hebben met de gisteren genomen resolutie, die op niets anders neerkomt dan Ds. Stegmann te maken tot Engelschen leeraar bij uitnemendheid en Dr. Kotzé tot eenig Hollandsbh prediker in de Groote Kerk, te Papendorp, te Zeepunt en te Roggebaai, nu en dan door den Engelschen leeraar bijgestaan. Want dat er nu geld zal worden gevonden voor een vierden leeraar, dàt zal wel nimand verwachten, die de stemming der geeeente kent. Zal de Hollandsche gemeente rustig blijven zitten en alzoo zelfmoord plegen?

PREEKBEURTEN OP HEMELVAARTSDAG.—Groote Kerk: 's morgens, Dr. Kotzé; Engelsch, Ds. Stegmann,—Papendorp, Ds. P. Roux.

DE PAARDENZIEKTE in de Transvaal is veel verminderd door den ingevallen vorst.

EEN BAZAAR, te Grahamstad gehouden ten voordeele van de Boekerij, heeft twee dagen geduurd en ruim £400 opgebragt.

JAGERSFONTEIN.—Men meldt uit Jagersfontein, dat men aldaar onlangs in de mijn getracht heeft den inspecteur Keyter te dooden door het werpen van steenen. Zijn linkerarm is erg verwond.

AL ZERONGELUKKIG.—Uit King Williams Town meldt men, dat de conservatieven aldaar niet genoeg geld bij elkaar kunnen krijgen om hun telegram naar Lord Beaconsfield te betalen en dat zij dus een beroep doen voor ondersteuning naar Queenstown.

EENE GROOTE SLANG GEDOOD.—Eenige dagen geleden werd eene slang (cobra) van elf voeten lang gedood op de plaats Gunsteling, behoorende aan den heer H. Beadle. Het wordt berekend dat dit de grootste is ooit in het distrikt gezien.

MEN ZEGT, dat een C. M. G. (Companion St. Michael en St. George) binnenkort een slagters winkel in de Transvaal openen en de bovengenoemde drie letters op het uithangbord achter zijn naam plaatsen zal.

De *Colesberg Advertiser* verneemt dat Di. Alheit en Luckhoff van plan zijn om voor drie maanden met elkaar om te ruilen, zoodat Ds. Luckhoff drie maanden te Colesberg zal vertoeven en Ds. Alheit in de Kaap.

ERRATUM.—In het correspondentie-artikel, onder het hoofd "Stellenbosch," in ons vorig nommer, is een abus ingeslopen. Waar melding wordt gemaakt van de ondersteuning der onderwijzeresse van het "Bloemhof Instituut," leze men "Rhijnsch Instituut en vooral Miss Voigt."

NIEUWE INSOLVENTIEN, 3 MEI.—Martin Johs. van Niekerk, op Somersveld, afdeeling Malmesbury, boer, schulden £116 18s., tekort £65 12s. Lambertus Philippus Johs. Baartman te Ceres, gedwongen sequestratie, provisioneel toegestaan; schulden en tekort niet bekend.

DS. VAN DER HOF, te Potchefstroom, door hooge jaren en afnemende krachten regt hebbende op minder ambtelijke inspanning dan tot hiertoe, is het denkbeeld geopperd hem een hulpprediker toe te voegen. De vraag wat er gedaan dient te worden zal op eene gemeentevergadering in behandeling komen.

STEENKOOL.—Bij het graven van een wel voor den heer Manley, te Molteno, is op een diepte van 35 voet, anthracitische steenkoolgevonden. De eigenaar heeft bij het verkoopen van den grond zich het regt voorbehouden op de zich daarin bevindende steenkool. Bijna elke plaats in de Bamboesbergen bevat dit kostbare mineraal.

ADVOKAAT LEONARD zal in de zaak Bisschop vs. Deken van Grahamstad optreden als pleitbezorger voor den verweerder. De Eerw. deken is verleden Dingsdag naar Port Elizabeth gegaan om den heer Leonard, die zich toen aldaar bevond als advokaat voor den verweerder in de Zuid-Afrikaansche vederzaak, te konsulteren.

WODEHOUSE.—De Raad dier afdeeling heeft eene som van £250 bestemd ter aanmoediging van het planten van boomen.—Door vier leden van dienzelfden Raad is eenigen tijd geleden een vertoog bij de Regering ingediend, om de grenscheiding van de nieuwgestichte afdeeling Barkly eenigzins te wijzigen, en daarop is nu een antwoord ontvangen in toestemmenden zin.

MOROSISBERG.—De *Burgersdorp Gazette* verneemt, dat eenige rijdende scherpschutters, die tegenwoordig zijn geweest bij het nemen van bovengemelden berg, te Oost London zijn scheep gegaan naar Engeland, werwaarts zij opgeroepen zijn om getuigenis af te leggen in zake de beschuldigingen betreffende het beweerde schenden van Morosis lijk en andere wreedaardigheden.

DE "EASTERN STAR" weet er alles van. Sprekende over de verwachting dat het aan 't hoofd komen van een liberaal ministerie in Engeland hemiddel zal zijn om de Transvaal hare onafhankelijkheid terug te geven, zegt het: De liberalen zullen met hunne groote meerderheid misschien heel veel durven doen, maar zij zullen niet wagen te trachten, een duim rijksgebied, dat eenmaal als zoodanig is geproklameerd, te laten varen.

DE HOLLANDSCH SPREKENDE ingezetenen van Aliwal Noord zijn verontwaardigd en geërgerd omdat het municipale bestuur alleen in de Engelsche taal eene oproeping heeft gepubliceerd naar de vergadering van huisbezitters, die beslissen moest over het voorstel eener leening van £5000 om een stadhuis en marktgebouw op te richten. Het gevolg van die achteloosheid en miskenning was, dat tot de leening besloten werd op eene bijeenkomst van slechts heel weinig personen.

DE HEER MUNNIK, die geruimen tijd gefungeerd heeft als Waarnemend C. C. en R. M. van Graaff Reinet, is van daar vertrokken naar Barkly, over welk distrikt hij als Magistraat is aangesteld. In het Hof is hem een adres aangeboden en voorgelezen door den Eerw. Steabler. Met korte woorden bedankende, beloofde hij schriftelijk te zullen antwoorden. Men is bezig met het bijeenbrengen van een fonds, dat een aanmerkelijk bedrag belooft te bereiken en waaruit men hem een aandenken wil koopen.

VERPLIGT ADVERTEREN.—De Afdeelingraad van Mosselbaai heeft besloten, de medewerking zijner broeder-besturen in te roepen, om in de aanstaande Parlementszitting een bill geintroduceerd te krijgen, waarbij hun wordt vrijgelaten, hunne kennisgevingen in plaatselijke nieuwsbladen in stede van in de *Gazette* te publiceren, en waarbij wordt bepaald, dat de officieele kennisgevingen kosteloos in de *Gazette* zullen geplaatst worden, en dat de schattingrol om de drie in stede van om de vijf jaren zal worden herzien.

STELLENBOSCH, 30 MAART 1880.—Op de vergadering van de Commissie van Collegegebouwen, van daag gehouden, werd niet veel uitgevoerd. Besloten tot het koopen van den grond voor de gebouwen, en voorts werd eene deputatie, bestaande uit P. Myburgh M. L. A. Hon. P. v. d. Bijl, J. H. Hofmeyr M. L. A. Hon. Neethling, Prof. Walker, Ds. Neethling, J. M. Beyers, J. du Toit, J. Mader, naar het Gouvernement te zenden ten einde te zien, wat Gouvernement in dezen doen kan en zal.—*Medegedeeld.*

WEDRENNEN TE ROUXVILLE.—De uitslag der wedrennen te Rouxville waren als volgt:—Eerste dag: Trial Stakes, gewonnen door Dr. Bird's *Barkly*; de Rouxville Prijs door Ross' *Hantam Beau*; de Ladies Beurs door Venter's *Lady Clare.* Tweede dag: Nursery Prijs door William's *Forlorn Hope*; de koopmansbeurs door Cooper's *Jupiter*; de Districtsprijs door Dr. Bird's *Barkly*; de Consolation Handicup door van Zijl's *Charles the First*; de Forced Handicup door Ross' *Hantam Beau* en de Hack Race door Cooper's paard.

BEWEERDE DIEFSTAL.—Men schrijft uit Pretoria, dat de luit. Daniels van de Grensruiterij na voorloopige instructie zijner zaak ter teregtstelling is verwezen op de aanklagt wegens diefstal van drie-entwintig aan de Rijksregering toebehoorende muilezels, als bewijs waarvan door beambten bij het departement van transport werd verklaard, dat een dergelijk getal muilezels bij den luitenant gevonden was, welke deze op zijn beurt beweerde van zekeren Zietsman gekocht te hebben. De aangeklaagde werd vrijgelaten onder borgtogt van £300.

SIR GARNET WOLSELEY is Zondag morgen met zijn gevolg per *Conway Castle* hier aangekomen. Des Gouverneurs Aide-de-Camp was in opwachting om hem te ontvangen. Hij kwam om negen uur aan wal en werd geëscorteerd naar het Gouvernementshuis door een troep Kaapsche ruiterij. De belangstelling, afgemeten naar het aantal aanwezige personen, was niet groot. Gisteren avond was er een "at Home" ten Gouvernementshuize, en heden namiddag vertrekt Sir Garnet naar Engeland. De Vrijwilligers zullen hem als eerewacht uitgeleide doen.

NIET BANG VOOR DEN REGTER.—Toen regter Barry verleden week te Somerset Oost op rondgang was, en eenige vrienden bij zich te dineren had, maakten zijne bedienden goeden sier met zeven bottels champagne en twee dito "three star," die zij uit zijner lordschaps wagen gestolen hadden. Den volgenden morgen waren de sinjeurs zoo dronken als staartmolens, en hadden magtig veel praats tegen het bevel om alles gereed te hebben voor vertrek, maar de rijzweep van den regter sprak zoo overtuigend op no. 1, dat de overigen zich haasten om zich aan hetzelfde wetenschappelijke onderrigt te onttrekken.

TENTOONSTELLING VAN BABIES.—Of "de marmeille" te Bedford van meer dan ordinaire aantrekkelijkheid is, blijkt niet, maar de distriktsgeneesheer heeft tegen 19 Junij in het regtsgebouw een babietentoonstelling georganiseerd, "onder hooggeplaatste patronage." Moeders, die haar lieveling den eerepalm waardig achten—en welke moeder twijfelt daaraan?—betalen 2s 6d. voor de eer der mededinging. Het publiek wordt toegelaten voor 6d. met inbegrip van thee en gebak, en een raad van onpartijdige beoordeelaars zal de "Silver Plate" en andere prijzen toekennen.

TE MOSSELBAAI is het vleesch dat de slagters verkoopen zoo hoog in prijs gerezen en zoo slecht van kwalititeit, dat de voornaamste burgers eene publieke bijeenkomst gehouden hebben om middelen tot verbetering te beramen. De uitslag der overwegingen is de publicatie van een prospectus voor de oprigting van eene maatschappij voor de levering van goedkooper en beter vleesch. Zij zal werken met een kapitaal van £500, in 50 (?) aandeelen van £5.—De plaatselijke amateur-roeijers zijn reeds druk bezig met zich gereed te maken voor de regatta op den verjaardag der Koningin.

HET NOODLOTTIG ONGELUK op de Middellandsche spoorlinie, reeds bekend, schijnt zich volgenderwijze te hebben toegedragen. Op den avond van Zaturdag voor

ALGEMEENE VOLDOENING.—De volgende ontboezeming is van de *Graaff Reinet Advertiser*:—Dikwijls vinden wij in de correspondentie van onze Hollandsche zuster-couranten melding gemaakt van door dezen of dien leeraar gehouden preken. Die vermelding eindigt onveranderlijk met de verzekering, de preek "heeft algemeene voldoening gegeven." Heeft eenig mensch, die niet een heilige is, oeit gehoord van een werkelijk goede, nuttige preek, die hem "voldoening" gaf? Er zijn voortreffelijke preken, geleerde preken, sierlijke preken en mooije preken. Deze geven "algemeene voldoening." Maar zij zijn geen goede preken. Een goede preek snijdt u de linkerzijde open, haalt uw hart er uit en legt het vóór u. Dat is niet een preek, die "algemeene voldoening" geeft.

HET KRUIS, dat op last van H. M. de Koningin op duurzame wijze de plaats moet aanwijzen, waar de jeugdige prins Louis Napoleon gevallen is, en de oprigting waarvan aan een aantal manschappen van de genie onder bevel van majoor Stabb is opgedragen, staat thans op de noodlottige plek. De expeditie heeft een terrein met muurwerk ingesloten, zoodat ook de begraafplaats van de twee ruiters, die mede daar gesneuveld zijn, binnen de omheining ligt. Rondom den muur en het gedenkteeken zelf is een rij boomen geplant en toen het geheele werk gereed was werd het eerst omsluitende kruis plegtig onthuld in de tegenwoordigheid der Zulus van Gabroussaskraal. Majoor Stabb hield eene toespraak en Gabousa, de hoofdman door wiens volgeling de prins verslagen was, verklaarde plegtig dat de plek nooit ontheiligd, maar steeds in eere gehouden, zou worden.

ACCIJNSWET.—De volgende Gouvernements-kennisgeving verschijnt in de officiele *Gazette*:—De Stokers van Sterke Dranken in deze Kolonie worden hierbij indachtig gemaakt op Artikel 7 der Accijnswet, No. 2 van 1878, volgens hetwelk zij verpligt zijn, tusschen den 1sten dag van Mei en den 1sten dag van Junij en tusschen den 1sten dag van November en den 1sten dag van December in elk jaar, eene opgaaf te maken en bij den Civielen Commissaris of anderen gemagtigden ambtenaar der afdeeling, waarin zij wonen, te bezorgen, in welke opgave moet omschreven staan de hoeveelheid sterke dranken, door hen sedert Registratie of laatste opgave gestookt, hoe die sterke dranken van de hand gezet zijn, met de namen en adressen dergenen aan wie van die sterke dranken verkocht is, bij gebreke waarvan zij blootstaan aan eene boete, voor iedere overtreding, van niet meer dan £50, en aan verbeurte van alle regten als Stokers.

KEIWEG.—Van Keiweg meldt men dat aldaar verleden week Zaturdag voor acht dagen onder voorzitterschap van den heer Blaine, L. W. V., de driemaandelijksche vergadering gehouden is van de Kaffrarische Boerenbeschermings-vereeniging. De voorgestelde afdanking van de speciale politiemagt werd ter sprake gebragt, en daar door den voorzitter er op gewezen werd, dat de afdeelingsraad geen andere magt wilde oprigten vóór het begin van het volgende jaar, werd besloten den secretaris van inboorlingzaken te verzoeken, de speciale magt te laten bestaan tot het einde van dit jaar. Op voorstel van den heer Landry, sen., werd nog besloten: "Dat het volgens het gevoelen van de vereeniging, wenschelijk is, een praktisch landbouwer aan te stellen, goed bekend met de plaatselijke omstandigheden, wiens pligt het zal zijn, de emigranten in deze natuurtschap wonende, gedurende den eersten tijd hunner nederzetting te bezoeken en hun volgens omstandigheden raad te verschaffen, daar de heer Hellier wegens andere bezigheden hier toe geen tijd heeft.

ONWETTIG ARREST.—In de Rondgaande Regtzitting te Somerset Oost werd H. Feldmann, van Pearston, gedagvaard om £100 schadevergoeding voor het onwettig arresteren van Barend Jacobus Meintjes, wonende op Platrivier, in het distrikt Graaff-Reinet. Uit de getuigenis bleek, dat verweerders klerk Friedt een partij angorahaar van eischer gekocht had, waarin een groote hoeveelheid zand en onreinheid gevonden was. Het bleek echter ook dat eischer ruime vergoeding in gewigt gemaakt had, maar dat verweerder, niet tevreden zijnde en te vergeefs £25 geëischt hebbende onder bedreiging van kriminele vervolging, werkelijk een zoodanige aktie had ingesteld, en dat Meintjes in het Hof op een affidavit gearresteerd was. Meintjes had daarop, omdat er niet dadelijk borgen bij de hand waren, twee uur in de gevangenis doorgebragt, en eischte voor die wederregtelijke handeling £100. De regter was van cordeel, dat er van verweerders zijde kwaadwilligheid in het spel was en veroordeelde hem om aan Meintja £50 schadevergoeding en tevens de kosten van het proces te betalen.

HET KAAPSCHE LANDBOUWGENOOTSCHAP hield gisteren jaarlijksche vergadering onder voorzitterschap van den heer Sonthey. Het toen voorgelezen rapport gaf een overzigt van hetgeen in het afgeloopen jaar was gedaan—het houden van twee tentoonstellingen en een maaiwedstrijd, de resultaten waarvan hoogst bevredigend waren. Meer naar buiten had de vereeniging ook gewerkt door de genootschappen te Paarl en te Stellenbosch te helpen, het eerste met eene geldelijke subsidie van £25 en beiden met het leenen van materieel voor hunne tentoonstellingen. Een verzoek om geldelijke ondersteuning voor Willowmore had niet kunnen verhoord worden wegens het beperkte der fondsen. De rekening voor het afgeloopen jaar sloot met een batig saldo van £146 11s. 4d. Z.Exc. de Gouverneur had zijne voortdurende belangstelling betoond in het werk des genootschaps dat hem zoowel als anderen personen, dank schuldig was. Het rapport werd goedgekeurd. De verkiezing van het bestuur aan de orde zijnde, deelde de voorzitter mede dat de heeren A. van Breda, W. Hertzog, J. I. de Villiers D.Az., James Watson en R. M. Ross de aftredende leden waren. Er volgde een langdurige discussie over een voorstel van den heer Hertzog, geseconderd door den heer S. V. Hofmeyr, om de konstitutie zoodanig te wijzigen, dat voortaan aftredende leden des bestuurs niet herkiesbaar zouden zijn, om daardoor nieuw bloed in het comité te brengen. Het werd echter inkonstitutioneel geacht, zulk een voorstel zonder aanschrijving in overweging te nemen, en derhalve werd de vergadering voor dat doel verdaagd tot Woensdag 19 Mei.

ONDER HET HOOFD "SPORT" lezen wij o. a. in de *Argus* het volgende:—Met betrekking tot de laatst gehouden bijeenkomst van de Zuid Afrikaansche Turf Club zijn eenige ernstige schandalen aan het licht gekomen. Op den dag van afbetaling waren er, die niet afbetaalden en onder dezen zelfs een of twee, die juist wilden toonen hoe wedrenzaken moesten bestierd worden. Hun kleeding was haarfijn, hun paarden waren uitstekend, hun gelaat was hoogmoedig, met de meeste zorg boekten zij de weddenschappen, die zij, in geval van verlies, niet betalen konden, vol saresme maakten zij aanmerking op het een of andere de wedrennen betreffende, gaven volop raad en wilden hun diensten verleenen in zaken waar zij slechts weinig begrip van hadden: en diezelfde personen bleven in gebrek op den dag van afrekening! Het is waarlijk te hopen, dat deze droevige ondervinding dezen voorgewenden volbloedliefhebbers zal leeren om hun uitgelatenheid wat in te korten en de tering naar de nering te zetten, opdat zij voortaan met een rein geweten op een wedren verschijnen kunnen. Ook heeft een betwiste weddenschap de opmerkzaamheid stewards tot zich getrokken. Waarlijk, indien zaken aldus beheerd worden, zal de Turfclub spreekwoordelijk worden. Menschen, die een beetje geld willen wagen, en die zijn er altijd in onze bedaarde Kaapstad, zullen voortaan bang worden. Het staat aan de stewards om een degelijk onderzoek in te stellen in al de gevallen van nonbetaling onder de leden der Club, en niet alleen hunne namen spoedig in de kamers der Club aan te plakken, maar hen voortaan uit te sluiten eenig werkzaam aandeel in Clubzaken te nemen. Indien zulks niet geschiedt, vervult de Club haren pligt niet tegen diegenen der leden, die behoorlijk hun schulden betaalden.—Het geschil omtrent de ren voor den Polo Pony prijs is door de stewards van de Zuid Afrikaansche Club beslist. De heer Cloete verbeurt de overwinning van *Schnaps*, daar dit paard vroeger geloopen had onder den naam van *Bobby* en er volstrekt geen kennis van die naamsverandering gegeven was. *Bobby* van den heer Lane Fox kwam als tweede, maar daar de rijder bij zijn terugkomst op de plaats niet gewogen is, wordt de geheele ren "nietig verklaard." Al de weddenschappen worden dus teruggetrokken en de loterij deelt vermoedelijk hetzelfde lot.

MONTAGU, 1 MEI.—TREURIG ONGEVAL.—De heer Jacob D. du Toit, F.zoon, is gisteren morgen overleden aan de gevolgen van brandwonden, die hij verleden week had bekomen op de volgende wijze. De overledene was bezig met brandewijn stoken en willende een emmer brandewijn van de stookplaats weg nemen, kwam het vuur in aanraking met den brandewijn, die dadelijk in lichtelaaije vlam stond, en zijne kleederen mede in brand stak. Een meid die het eerst op zijn alarm toesnelde, trachte het vuur met koud water te blusschen en dit was natuurlijk van het nadeligste gevolg. Zijn bovenlijf was bijna totaal verschroeid, en de doctor had reeds van het begin af zwarigheid voor zijn herstel. Het oudste dochtertje van den overledene is door den schrik van het voorval zeer ongesteld geworden en is nog lijdende aan toevallen van stuiptrekkingen. Een betrekking van den overledene lijdt ook aan naargeestigheid, zoo dat hij gedurig moet bewaakt worden. Dit alles geeft aanleiding tot de grootste sympathie met de beide families.—*Correspondent.*

SCHOOLZAKEN TE PRINS ALBERT.—Een correspondent van daar schrift aan de *Beaufort Courier* dat er groote oneenigheid bestaat tusschen de bestuurders en den onderwijzer der ondersteunde school van de tweede klasse, die aldaar verscheidene jaren bestaan heeft. De onderwijzer, wiens kontrakttermijn op 15 Mei stond te eindigen, had van de bestuurders aanschrijving gekregen om zijn post op te geven, twee maanden vóór dien tijd. Hij meende echter, dat zij daartoe het regt niet hadden; maar toen de bepaalde dag aanbrak en hij niet wilde verkassen, kwamen drie leden der schoolcommissie en haalden alles weg uit het schoollokaal, en droegen zelfs des onderwijzers schoonvader, die op een der banken zat en niet opstaan wilde, met banken al de deur uit. Het grootste gedeelte der leergrage jeugd schaart zich echter getrouwelijk rondom den ontroonden schoolmonarch; en de mate hunner loyaliteit kan afgemeten worden naar het feit, dat, zoo de schrijver verzekert, de dagelijksche opkomst bestaat uit veertig kinderen, die de lessen aanhooren, zittende op de bloote planken, en die hun schrijfwerk verrigten op den "vloer van 't huis."—Ook met de jongedamesschool schijnt iets niet in de kaak te zijn geweest. Althans volgens dezelfde correspondentie is de persoonlijke bemiddeling van den heer Rainier, den C.C., noodig geweest om ten minste eenige der objecties der gekozen onderwijzeresse, Mej. Partridge, uit den weg te ruimen, maar nu bestond er hoop dat de school weldra zou geopend worden.

VERKIEZING VAN KERKERAADSLEDEN.—Gisteren vergaderde de Kaapstadsche Breede Kerkeraad ten 10 ure, om een ouderling en een diaken te kiezen in de plaats van den heer I. P. H. van der Poel en den heer J. P. F. Juritz, respektivelijk, die tot de Drieankerbaaische gemeente zijn overgegaan. De Praeses, Dr. Kotzé, opende met gebed, waarna er bleken tegenwoordig te zijn:—Di. G. W. Stegmann en Luckhoff, Ouderlingen S. V. Hofmeyr, G. de Korte en David Krynauw; diakens J. H. Pentz, J. P. de Villiers, J. A. Smuts, J. M. Marquard, Ab. Robertson en C. Muller; oud-ouderlingen P. C. Groenewald, J. P. de Wet, P. Marais en J. H. Hofmeyr, Sr.; oud-diakens H. H. Marais, J. H. Verafeld, J. D. Marquard, J. F. G. Pietersen, K. de Kock, J. D. J. Buyskes, J. P. Faure en D. C. de Waal.—Op de nominatielijst voor ouderling kwamen, J. M. de Kock, H. H. Marais, J. J. Hofmeyr, A. v. d. Hoeven, J. P. Faure, T. J. Roos, J. F. G. Pietersen, Jan Jurgens, Mz., R. le S. Fischer. Daaruit kregen J. M. de Kock 4, J. J. Hofmeyr 10, T. J. Roos 3, H. H. Marais 3, J. P. Faure 2 en Pietersen 1 stem. Het tweetal bestond dus uit J. J. Hofmeyr en J. M. de Kock, waaruit de eerste werd gekozen met 15 tegen 9 stemmen. Op de nominatielijst voor diaken kwamen: M. Spengler, J. D. J. Buyskes, Jan Jurgens, Mz., H. P. Moller, A. de R. Eckard en Charles C. de Villiers. Hieruit kregen J. D. J. Buyskes 9, Jan Jurgens 7, A. de R. Eckard 4, H. P. Moller 3 en Charles de Villiers 2 stemmen. De heeren Jurgens en Buyskes kwamen alzoo op het tweetal, waaruit de eerste werd gekozen met 15 tegen 9 stemmen. Ds. Stegmann sloot met gebed.

MEER WERK VOOR HET PARLEMENT.—Behalve de reeds door ons omschreven Wetsontwerpen, die in de op Vrijdag aanst. te openen Zitting moeten voorkomen, zijn er weer twee in de *Gazette* gepubliceerd. Het eerste dier twee bills geeft zekere ophelderingen omtrent de Wet van verleden jaar op de Pensioenen van Weduwen, namelijk dat die wet alleen geldt voor weduwen van die beambten die tijdens of na de afkondiging dier wet leden der vaste landsdienst of als zoodanig op pensioen gesteld waren, en dat de percenten voor de pensioenen van traktementen afgehouden even zoo van toelagen afgehouden zullen worden. Het tweede ontwerp dient tot wijziging van de Besproeijingswet. Zij geeft de Regering de regten tegenover eigenaars van land, die deze met betrekking tot het aanleggen van wegen heeft, en stelt de manier vast waarop de schadevergoeding, die in sommige gevallen noodig is, zal worden geregeld.—Bijv. als iemand geen lust heeft, een arbiter aan te stellen of voorsf te verklaren dat hij zich aan de uitspraak zal onderwerpen, kan de Comm. van Kroonlanderijen de som, die hij het eerst als vergoeding heeft aangeboden op naam van den eigenaar in de bank zetten, en dan zelf met het land en de bouwstoffen die hij behoeft doen, zooals het hem goeddunkt. Voorts worden de aankondigingen in de *Government Gazette*, in artikel 61 der Wet van 1877 vermeld, afgeschaft, en zal het genoeg zijn om alle houders van verbanden op het land dat men besproeijen wil, en alle anderen die bepaald belang bij het land hebben, persoonlijk kennis te geven en een verklaring af te leggen dat dit geschied is. In plaats van het geheele kapitaal met den interest binnen zes jaren terug te betalen, zal men het ook binnen korteren tijd of in eens kunnen doen, volgens later te publiceren tabellen. Eindelijk zal de Regering alle inspectie-kosten betalen, en zal er op de stukken der overeenkomsten onder de Besproeijingswet geen zegelbelasting noodig zijn.

Kamer van Koophandel.

De maandelijksche vergadering werd gisteren namiddag gehouden in de Koopmansbeurs.

WIJNBELASTING.

De Voorzitter (de heer Thos. Watson) las het concept voor van een brief aan den heer J. S. Prince, te Londen, hem verzoekende, het oog te houden op de belangen van de Kaap in zake alle wijzigingen in het invoertarief op wijn.

SPOORWEGEN.

De Voorzitter zeide dat het spoorwegcomité der Kamer Vrijdag ll. zijn opwachting had gemaakt bij den Commissaris voor Kroonlanden en Publieke Werken om te praten over spoorwegverlenging en de te volgen routes. Het onderhoud was van privaten aard, het comité legde zijne inzigten bloot aan de Commissarissen er volgde een levendige discussie, maar het was de uitdrukkelijke wensch van den commissaris, dat de zaken, waarover gesproken was, niet specinal vermeld of publiek zouden gemaakt worden. Tengevolge hiervan was het niet voegzaam geoordeeld, om een formeel rapport aan de Kamer voor te leggen. De heer Searle zeide dat hij niet verstond, dat er eenig kwaad in was wanneer het comité blootlegde wat zij zelven verlangden en hunne inzigten mededeelden ten gunste eener onmiddelijke voortzetting van de lijn van Beaufort naar Hope Town, met zoo min mogelijke afwijking, indien afwijking zelfs noodzakelijk was.

Ee heer Fuller zeide, dat hij verstond, dat het inzigt van den heer Laing was, dat het onderhoud meer het karakter zou dragen van niet officieel dan privaat en confidentieel. Hij geloofde dat iedereen voldaan was met de grondige en schijnbaar onpartijdige wijze, waarop de heer Laing de zaak besprak. Er waren op de circulaire een groot aantal antwoorden ingekomen, maar natuurlijk elke gemeente wilde een spoorweglijn door haar bijzonder distrikt. De correspondentie evenwel versterkte t n volle het voornaamste doel van het Comité, nl., dat onze spoorwegen naar de Velden zouden verlengd worden en wel zoo direkt mogelijk via Hopetown.

De heer Ebden zeide, dat hij een beetje teleurgesteld was, daar het Comité het niet noodig had geoordeeld eenig verslag uit te brengen. Het kwam hem voor, dat het slechts tijd vermorsen was, indien er niets gedaan werd.

De heer Fuller zeide dat het tijds genoeg zou zijn, wanneer zij wisten wat de inzigten van het Gouvernement zouden zijn.

De heer Ebden dacht het zou goed wezen, hunne inzigten te voren kenbaar te maken.

De heer Lippert zeide dat, wanneer het Comité eene deputatie in de Oostelijke Provinciën ontving, alles wat er verhandeld was gepubliceerd werd.

De President legde toen uit, dat er te Port Elizabeth eene officiëele deputatie was, op dit oogenblik was er slechts een vriendschappelijke uiting der verschillende gedachten.

De heer Fleming dacht dat de Kamer haar meening had opgemaakt, dat de beste route was die, welke regelregt naar Hopetown ging, maar hij had gaarne eenig rapport gezien en de correspondentie, die er gevoerd was.

De heer Ebden zeide, dat daar de Kamer het onderwerp in handen had genomen, hij gaarne de meening had geweten, of spoorweguitbreiding wenschelijk was of niet, en vervolgens welken weg zij ter verlenging zou aanbevelen. Hij stelde voor dat het comité zou verzocht worden een rapport op te maken en dat een speciale bijeenkomst gehouden zal worden om hetselve in overweging te nemen.

De heer Fleming zeide dat het misschien beter zou wezen niets te doen, alvorens zij wisten, wat het comité ging doen.

De heer Fuller stelde voor dat het comité zou voortgaan met zijne werkzaamheden en rapport uitbrengen, wannoer het Gouvernements-Wetsontwerp gepubliceerd was.

Dit voorstel werd aangenomen.

DE ANNEXATIE VAN DE TRANSVAAL.

De heer J. W. Ebden zeide, dat de Kamer in Mei 1877, onmiddelijk na de annexatie van de Transvaal, de zaak had in overweging genomen en in Junij had de heer Eaton voorgesteld en de heer Halkett geseconderd:—"Dat de Kamer bij gelegenheid van hare eerste bijeenkomst na de ontvangst der tijding van de annexatie van het Transvaalsche haar gevoelen wenscht uit te spreken, dat deze zelve een uitbreiding van den handel en vermeerdering in den voorspoed van Zuid Afrika zal ten gevolge hebben." Dit voorstel werd aangenomen. Naar dat precedens handelende, gaf hij nu kennis van het volgende voorstel, dat hij ter eerstkomende vergadering zou voordragen:—"Dat deze kamer wenscht te verwijzen naar eene door haar in Junij 1877 gepasseerde resolutie, waarin het gevoelen werd geuit, dat de annexatie van het Transvaalsche moest ten gevolge hebben een uitbreiding van den handel en een vermeerdering van den voorspoed van gansch Zuid Afrika, en hare ernstige overtuiging wenscht uit te spreken, dat het intrekken van Britsch gezag over het Transvaalsche niet slechts nadeelig zou zijn voor de belangen van alle standen in dat gewest maar ook een ernstige slag voor het prestige van Harer Majesteits Rijksbestuur in Zuid Afrika." Er was, zeide de heer Ebden, veel agitatie gaande, en men wist dat de heer Gladstone zich had uitgedrukt ten nadeele van de annexatie, en zekere personen in de Kolonie lieten adressen aan hem teekenen, vragende om de teruggave des lands. Hij dacht daarom dat de Kamer iets daar teg nover moest doen.

De heer Rutherfoord objecteerde tegen zulk eene kennisgeving, als van politieken aard.

De Voorzitter zeide dat er geen bezwaar tegen kennisgeving kon worden aangenomen.

Kriminele Regtszitting.

De Mei-sessie werd geopend Zaturdag l.l. onder presidentschap van den Hoofdregter J. S. de Villiers.

De volgende zijn de namen der leden van de groote Jury: W. Th. Stigant, M. J. v. Niekerk, G. A. Wocke, J. Brink, W. Duncan, W. F. Stuttaford, J. H. van Rijn, D. Weinder, T. P. Miles, J. v. Rijn, J. L. M. Brown, M. J. Mitchinton, J. E. Brown, N. L. v. Sittert, L. A. Vincent, M. C. Moll, E. J. M. Syfret.

De heer C. L. Brink was niet tegenwoordig en werd beboet met £5. De heer van Rijn Sr. merkte op dat hij 70 jaar oud was en werd vrijgesteld. De Hoofdregter voegde er bij, dat voortaan, alle aanmerkingen tegen de jurielijst bij den magistraat moesten gedaan worden, waar de lijst werd opgemaakt. De heer Syfret werd benoemd als voorman. De Hoofdregter de Jurie aasprekende, zeide dat er twaalf zaken waren en wel van verschillenden aard. In korte woorden ging hij den inhoud der voornaamste daarvan na. Die van Johanna Peerboom, beschuldigd van moord op Sam. Cordon te Papendorp, was in hare feiten zeer eenvoudig en de voornaamste getuigenis zou verschaft worden door Japie Telemacnie. De man van den vermoorde, die naar Kaapstad was gegaan, had zijn vrouw met gevangene achter gelaten. Teruggekomen, vond hij gevangene nog in de kombuis met de nu overledene. De Jurie zou nu te beslissen hebben of gevangene werkelijk de noodlottige slagen had toegebragt en of het slagtoffer aan de gevolgen daarvan overleden was. Hierna omschreef de Hoofdregter de eenvoudige aanklagt tegen Charles Martin, een wagenmaker, die beschuldigd stond van strafbaren manslag te Papendorp op John Thomas Jacobs. De beschuldiging tegen Peter Roux, een Smidsleerling te Paarl, die aldaar Thomas Andries Bernardus Pages met een vijl had gegooid, aan welke gevolgen laatstgenoemde was overleden, was zeker een droevige zaak, daar het ongeluk had plaats gevonden, nadat Page en Roux getwist hadden en de laatste door den eersten was getergden geworden. Bij de beschuldiging tegen John Wells, aangeklaagd van Bigamie, verrees de vraag of de vrouw van gevangene ook somtijds zoo lang uit de kolonie kon weg geweest zijn, dat hij haar dood kon gewaand hebben, maar het feit dat de vrouw zelve tegenwoordig was, maakte de beslissing gemakkelijker. Wat de beschuldiging tegen Walter Thomas betrof, t.w. aanranding met poging tot verkrachting, moest voornamelijk uitgemaakt worden, of er alleen sprake ware van een aanranding, dan wel van een aanranding met onzedelijk voornemen. Na nog een paar opmerkingen van den Hoofdregter, vooral over de aanklagt van bedrog tegen William Walker, verwijderde zich de groote jurie en toen inmiddels de kleine jurie opgeroepen was, werd spoedig een begin gemaakt met de agenda.

Janiera, een dienstmeid te Groot Drakenstein, beschuldigd haar man, Cobus Hans, op den 28sten Feb l.l. met een mes gestoken te hebben, met het voornemen hem ernstig lichamelijk leed te doen, pleitte niet schuldig. Als eerste getuige verscheen G. J Retief, wonende te Drakenstein, distrikt Paarl. Hij verklaarde dat Hans met gevangene op dezelfde plaats gewoond had. Zaturdag avond, 28 Feb., om 10 uur riep Hans hem en ging hij met dezen naar diens woning, waar tal van jongens en meiden dansten. Getuige had gevangene weggezonden, maar zij eischte eerst haar goed. Hij had haar toen gezegd om op Maandag terug te komen, doch toen zij ook toen niet gaan wilde, had getuige haar buiten gegooid. Gevangene kwam evenwel terug en hing Hans om den hals, toen deze uitriep: Baas, kijk hoe zij mij met het mes steekt! Getuige zag dat bloed achter het oor uitkwam. De wond was zoo groot al de punt van een mes. Het mes vertoond zij bij herkende hij het. Gevangene was destijds nuchter, zoo ook Hans, die evenwel een dop gestoken had. Jocobus Hans de verwonde getuigde: Op 28 Feb. hadden wij gedanst. Hij herkende het mes, dat aan de moeder der beschuldigde toebehoorde, en waarmede hij gestoken was. Hij wilde de gevangene niet meer terug hebben. Hij had genoeg van haar.

Dr. Zeederberg, distriktsgeneesheer, verklaarde de toegebragte mes en steekwond niet als gevaarlijk. Voor de defensie werden een paar getuigen gehoord, die het twijfelachtig maakten of de gevangene wel werkelijk een mes gebruikt had, en een hunner noemde een bord als het wapen van aanval; en toen Dr. Zeederberg het mogelijk verklaarde dat de wond daarmede was toegebragt, sprak de jurie den jongen vrij.

Pietgr Roux, beschuldigd van strafbaren manslag op den 3den Maart ll. op T. A. D. Page, te Paarl. Pleitte niet schuldig. De gevangene werd verdedigd door Adv. Gregorowsky.

Als getuigen kwamen onder anderen voor: Jacob Minnaar, Smidtsleerling te Paarl, die met den gevangene aldaar gewerkt had. Hij geloofde dat, de nu overledene en gevangene familie waren. Page was ongeveer 22 jaar oud. Hij had zijn eigen bezigheid, op 50 passen van de plek waar gevangene werkte. Page had Roux in den winkel geslagen; daarna was hij voorbij den winkel gegaan, en Roux, die een kweepeer in zijn handen had, gooide hem daarmede, waarop een gevecht volgde. Page nam een hamer, welke uit zijn handen werd genomen door Niekerk; toen nam hij den kleinen hamer en zeide: God verhoede dat ik je nog zal slaan. Zij vochten dikwijls. Omstreeks 2½ uur daarna kwam Page terug en ging den winkel voorbij. Gevangene zeide: "kom en sla mij weer." Gevangene herhaalde zulks, waarop hij naar de deur ging en Page een stoot met den schouder gaf en hem met zand wierp. Daarna vochten zij weder. Page was onder en vroeg om hem los te laten, toen Roux hem los liet, pakte Page hem beet. Hij vatte een ijzer en riep gevangene toe: kom nu, dan zal ik je doodslaan. Hij was zeer kwaad. Gevangene gooide daarop met een vijl, die overledene achter het oor trof. Het ijzer dat ongeveer 1½ duim in het hoofd ging werd daaruit gehaald. Dr. Fismer werd daarop geroepen. Page wandelde met zijn broeder naar huis, en stierf acht dagen daarna.

Weer ondervraagd, zeide hij dat de hamer niet zwaarder was dan 4 of 5 pond.

Dr. Zeederberg verklaarde: Op den avond van 3 Maart, had hij met Dr. Tismer gevangene gezien in het huis zijns broers. Hij vond een wond in het achterhoofd, deze scheen niet erg maar zij was zeer diep. De vertoonde vijl moest met geweld gegooid zijn. Page stierf 8 dagen later. Het *post mortem* onderzoek bragt uit dat de dood nl. veroorzaakt was door de gevolgen van de wond. De vijl was er met moeite uitgetrokken.

A. van Niekerk, smid te Paarl, getuigde hetzelfde als boven. De vijl werd op ongeveer 5 yards gegooid; toen gevangene gooide, draaide Page om en werd getroffen. Page viel niet; hij, getuige, trok zelf het ijzer zonder moeite uit de wond.

Kontraverhoor: De hamer woog ongeveer 9 lb. Page was zeer kwaad.

Door den Hoofdregter: Gevangene is van een goed karakter, geen liefhebber van vechten. Page was nog veel grooter en sterker dan hij en ongeveer 4 jaar ouder.

De zaak werd door de kroon gesloten.

Na een toespraak van den Advokaat Gregowrosky en een opeoming der feiten voor den Hoofdregter sprak de jurij na eene korte beraadslaging het niet schuldig uit.

Martin Coyne en *Patrick Kirsella*, schoenmakers, te Mowbray, beschuldigd van moedwillige beschadiging van eigendom, aanranding en diefstal ten huize van William Hare aldaar. Beide pleitten schuldig. Coyne werd veroordeeld tot 4 en Kirsella tot zes maanden dwang arbeid.

MAANDAG, 3 MEI.

Abraham Abrahamse, arbeider, wonende te Newlands, stond beschuldigd van aanranding met voornemen om ernstig ligchamelijk leed te doen op Rosbea Janodien, een waschvrouw aldaar. Hij werd schuldig bevonden aan gewone aanranding en veroordeeld tot twee jaar dwangarbeid.

Walter Tomasso, arbeider te Rondebosch, beschuldigd van poging tot verkrachting op de vrouw van Ismaël Hendrike te Papendorp.

De bijzonderheden der zaak zijn niet voor publicatie geschikt. Gevangene werd vrij gesproken.

Jacob Marcus, een slager te Claremont, Distrikt Wijnberg, werd beschuldigd op den 15 Dec. 1879 aldaar Adam Richard Leurs een hoefsmid, met een dolk of sabelstok te hebben aangevallen met het voornemen dezen ernstig ligchamelijk leed te doen.

Gevangenen pleitte niet schuldig.

Adv. Leonard trad op voor gevangene.

A. A. Lewis getuigde, dat hij, het huis van Marcus voorbij komende, tusschen 7 en 8 uur in den avond door gevangene in de dij met een sabel gestoken werd zonder eenige reden.

In het kontraverhoor door adv. Leonard getuigde hij, dat hij met zijn broer van den winkel kwam en dat hij stil hield op den grooten weg nabij Marcus huis. Het was niet geheel donker. Hij zag Marcus niet, voelde den steek, keerde om en zag den gevangene wien hij vroeg, "waarom steekt gij mij?" Zijn broer was toen vrij ver vooruit. Hij zag gevangene den dolk volstrekt niet hanteren. Zijn moeder was met hem na het voorval naar den gevangene gegaan, die verteld had, dat getuige de schede zelf van de sabel getrokken en zich dus bezeerd had Hij had geen doktor gehad, maar kon het merk vertoonen.

George Lewis getuigde, dat hij woonde bij zijn broeder. Hij herinnerde zich dat zijn broer gevraagd had: "Jacob, waarom steekt gij mij?" Hij zag alleen den stok. Zijn broer had de wond aan zijn moeder vertoond; zij bloedde overvloedig.

Ondervraagd door Advokaat Leonard: Toen zijn broer gestoken werd, was hij omstreeks 3 yards vooruit. Hij had niet gedronken. Karel Hendriks, een metselaar, getuigde dat hij, den weg afkomende, achteraan kwam en opkomende van den steek hoorde. Hij zag een stok maar kon niet den vertoonden stok herkennen. Twist met Marcus was er niet geweest.

Ondervraagd door Adv. Leonard: Hij kon niet zeggen of Marcus dronken was; hij scheen nuchteren te zijn.

De zaak werd voor de kroon gesloten.

De Jurie sprak het niet schuldig uit.

Klaas Daniels Anthonie werd beschuldigd van den diefstal op 27 Jan. l.l. van 37 schapen, toebehoorende aan William Watney, wonende op Welbeloond, distrikt Kaapstad.

Joh. Meiring, schaaphoeder in dienst van den heer Watney getuigde, dat hij op Dingsdag de schapen miste, en het spoor vond, naar Kaapstad leidende. Hij vond 2 schapen in de tuinen en de rest in het schut. Al de schapen waren gemerkt.

W. Watney zeide, dat de schapen op Maandag gestolen en gemist werden op Dingsdag. Hij vond 34 schapen in het schut, 2 in de tuinen. De schapen waren verschillend gemerkt.

Jaapje de Vries, in dienst van Jaapje Jansen, zeide, dat hij gevangene aan het blokhuis met een aantal schapen zag om half negen op een Dingsdag. Gevangene zeide hem dat hij van Zandberg kwam, en dat de schapen zijn eigendom waren. Hij kende gevangene niet.

P. J. Daniëls, getuigde dat hij gevangene herkende, toen hij de schapen aan de politiestatie bragt met J. de Vries. De schapen werden gebragt naar het schut bij den heer Pentz.

J. Pentz, schutmeester, wonende in Dorpstraat alhier, getuigde dat de schapen bij hem werden gebragt op Dingsdag; Watney kwam, herkende ze als de zijnen en nam ze mede.

Jacob Jansen zeide, dat hij gevangene reeds lang kende en bij diens vader als zagersleerling gewerkt had. Hij had de schapen bij het blokhuis gezien in de kraal. Getuige zeide, dat gevangene voorgaf dat die schapen zijn eigendom waren en dat hij er drie van verkocht had.

De zaak werd hiermede voor de Kroon gesloten.

De Jurie vond den gevangene schuldig, waarop hij veroordeeld werd tot 3 jaar dwangarbeid.

John Wells, beschuldigd van bigamie, nl. dat hij den 22sten Jan. 1870 Anny Hicks getrouwd had en daarna, op den 17den Nov. 1879, terwijl deze vrouw nog leefde zich in het huwelijk had begeven met Elizabeth Meister.

Gevangene werd verdedigd door Adv. Innes.

Maria Bartle getuigde dat het huwelijk tusschen gevangene en Anny Hicks in de Roomsch Katholieke Kerk plaats vond, waarbij zij als getuige fungeerde. Zij kende diens vrouw goed.

Ondervraagd door Adv. Innes zeide zij, dat zij tegenwoordig was, met een anderen man, dien zij niet kende. Het huwelijk vond om 9 uur plaats. Zij kwamen allen in door de voordeur. Het huwelijk werd voltrokken door vader O'Hare.

Rev. J. Calf, zeide dat hij, vader O'Hare, die sedert eenigen tijd de Kolonie had verlaten, goed kende en herkende zijn handteekening in de registers van het kerkboek. Daar was geen tijd verbonden in de Roomsch Kath. Kerk, wat betreft het geldige van een huwelijk.

Eerw. W. T. Gohl, pred. bij de Luth. Kerk te Kaapstad, getuigde, dat het vertoond register door hem geteekend was en dat hij gevangene trouwde met Elizabeth Meister.

Weer ondervraagd door adv. Innes, getuigde hij dat het huwelijk plaats vond met speciale licentie.

Er werd ingediend een akte van vrijwillige scheiding tusschen gevangene en diens eerste vrouw. Adv. Innes grondde zijne verdediging hierop, dat beide huwelijken onwettig waren, het eerste wat betreft het uur, het tweede was niet geldig, omdat het plaats vond bij speciale licentie voor een predikant. Alleen wanneer het huwelijk plaats vond voor den magistraat onder zulke omstandigheden, kan het wettig genoemd worden.

De Hoofdregter zeide, de Jurie aansprekende, dat hier een zeer belangrijke vraag zich voordeed, en dat hij gaarne de quaestie zag uitgemaakt in hooger beroep. Terzelfder tijd zou hij aanraden, dat gevangene onder denzelfden waarborg werd losgelaten. Het zou daarom wenschelijk wezen dat de gevangene schuldig werd bevonden aan de tegen hem ingebragte klagten, en dat de zaak later in hooger beroep werd uitgemaakt.

De Jurie vond gevangene schuldig, maar beval hem in de gunst van het Hof aan.

Vonnis 4 maanden gevangenisstraf, maar gevangene werd onder denzelfden waarborg ontslagen, totdat de zaak in hooger beroep is uitgemaakt.

Charles Martin, wagenmaker te Papendorp, beschuldigd van strafbaren doodslag van het kind John Thomas Jacobs aldaar.

Gevangene pleitte schuldig, maar zeide dat het een ongeluk was, hetwelk spelende voorviel.

W. C. Sampson getuigde dat Jacob en getuige voor de deur zaten met een andere vrouw en 4 kinderen. Vrouw Jacobs had ook kinderen bij zich, o.a. een op haar schoot. Zij maakten gekheid, toen Martin om den hoek kwam en zeide: je moet geen gekheid met mij maken. Zij zeiden hem: ga weg. Hij antwoordde: ga jelui weg en gebruikte een vloek. Toen nam hij een steen op en gooide naar vrouw Jacobs, met dat gevolg, dat hij een kind, oud 3 maanden, raakte en dit trof aan den regterkant van het hoofd, waardoor het kind zes dagen later overleed.

Jacoba Jacobs, de moeder van het overledene kind, getuigde in hoofdzaak hetzelfde als boven. Zij herkende den steen, welke zij door gevangene zag opnemen. Het kind werd, na het ongeluk, bij Dr. Ross gebragt.

Dr. Ross getuigde dat het kind getroffen was aan den regterkant van het hoofd, hetwelk indeuking der hersens ten gevolge had. Het kind stierf aan de gevolgen der w

VILIERSDORP.

(Van een Correspondent.)

29 April, 1880.

Op ons klein, maar anders fraai dorpje gaat het in den laatsten tijd maar heel treurig. Het schijnt alsof de winter zich op geestelijk gebied even sterk inzet en er weldra een koude ijslaag over de gemeente zal uitgestrekt zijn. Even als de bladeren van de boomen, zoo vallen de handen in den schoot en zinken de harten weg. Geen vooruitgang! geen moed! geen leven! Voor een gemeente als deze, is het dubbel zwaar om vakant te zijn. Of zij nu werkelijk zoo zeer uit den algemeenen weg en onbereikbaar is, dan of zij nog geen genoegzame belangstelling bij de geestelijkheid van ons land heeft ingeboezemd, weten wij niet, maar het gebeurt zeer zelden of nooit dat een ander leeraar ons bezoekt, en hoewel een groot gedeelte der gemeente zich aan dien verlaten, vruchteloozen toestand heeft over gegeven, is er toch menig vroom hart, dat innig verlangt naar een woord van aanmoediging en opwekking. Och, of we weer spoedig een eigen leeraar hadden!

Weinige dagen geleden hadden wij hier een Bazaar. Het moest een gemeentebazaar zijn en het geld tot reparatie van kerk en school dienen. Men zou dus meer dan 20 menschen verwacht hebben.

Een goed ding echter is de brave schoolcommissie toch bezig te zien. De kostschool, die met den zwaren winter van 1878 (dus twee jaar sinds) zoo veel geleden heeft en nog niet weer in behoorlijke orde is gebragt, wordt gerepareerd. Zij stelt zich verder weer gereed om van 19 Julij tot 24 kostleerlingen in te nemen tegen £1 14s. kost- en schoolgeld per maand voor een kind.

Verleden week werd op de plaats van den heer W. Roux zekere de Villiers, een blanke man van ruim 53 jaren, in den tuin doodgevonden. Zooals men zegt, was hij in een uur gezond en dood.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

EERSTE OF TWEEDE KLASSE?

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Ik hoor dat de heer (?) A. K——, zich dezer dagen onledig hield door overal te vertellen, dat Prof. Hofmeyr als *tweede klasse* passagier naar Engeland gereisd is, en daarover schande te roepen. Ik zou hiervan geene notitie genomen hebben, had ik niet vernomen, dat dit werkelijk door velen geloofd wordt, en dat zelfs sommigen van de theologische studenten er over verontwaardigd zijn. Ik wil, bij dezen ten stelligste de waarheid er van ontkennen. Ik heb aanvraag er naar gedaan en kan met zekerheid verklaren, dat Prof. Hofmeijr *niet* als tweede maar als eerste klasse passagier naar Engeland gereisd is: zoo ook de anderen, die hem vergezellen.

Die zich hiervan zwil verzekeren, doe navraag er naar ten kantore van den agent der "Union Company." Ik geloof ik heb hiermede genoeg gezegd om het publiek bekend te maken dat, wat genoemde heer (?) verteld heeft, louter laster is tegen onzen waardigen Professor.

THEOLOGISH-STUDENT.

DE KAAPSTADSCHE GEMEENTE.

Aan den Redakteur!

Mijnheer,—Met groote belangstelling las ik in courant van heden, dat Ds. Stegmann nog niet beten heeft de Kaapstad te verlaten, en dat gij meent, dat het nog tijd is om voorstellen te doen, waardoor hij voor de stad behouden kan blijven.

Wat uw voorstel aangaat, weet ik niet, of Ds. Stegmann meenen zal, dat zulk eene schikking bepaald genoeg een eigen werkkring zal wezen. Er is anders geen twijfel, of de Kerkeraad heeft de magt, zulk eene schikking te maken. Er zijn 102 beurten in de Groote Kerk per jaar, buiten de feestdagen. Verdeeld onder drie leeraren (den vierde er niet bij gerekend), geeft dit 34 voor elk. Daar de vierde leeraar nog niet beroepen is, heeft de Kerkeraad de magt, de zijne aan Ds. S. te geven, zoodat hij er 68 heeft. Uw plan van elke maand 6, zou 72 worden.

Maar ik vrees, dat de moeijelijkheid toch blijven zal, dat Ds. Stegmann velen onder zijn gehoor zal hebben, die niet tot zijne wijk behooren of onder zijne herderlijke zorg staan. Zij komen, omdat het de Groote Kerk is. En het denkbeeld van het parochiaal stelsel en van eigen werkkring heeft juist dat tot middenpunt, dat de leeraar in de prediking en het huisbezoek ook met dezelfde personen te doen moet hebben.

De groote moeijelijkheid schijnt mij te zijn de Groote Kerk. Zij is te groot voor een gebouw, waarin men eene gemeente parochiaal wil bewerken. Het gevoel zal er moeijelijk aangekweekt worden, dat men uitsluitend aan elkander behoort, en van dat gevoel hangt meer af, dan men weet, nl., het geluk en den zegen van de evangelie-bediening.

Daarom opper ik de vraag: Is er geen raad te vinden, om de Groote Kerk in tweeën te verdeelen? Dan neemt Ds. Stegmann de eene helft met de wijk ten Oosten, boven en achter het kasteel, en Dr. Kotzé de andere helft met de wijk naar Rogebaai en Zeepunt. Voor beide deze wijken is de ligging centraal. En op deze wijze houden allen een aandeel in het geliefde heiligdom.

Ik wilde echter in bedenking geven, of, als er geen vooruitzigt is om zulk een plan door te zetten, het niet beter is het laatste besluit te wijzigen, dan Ds. Stegmann te laten vertrekken. Wat is beter, hem te verliezen met ten minste £200 zeker (en welligt £400, als niemand met regeringstoelage zijn opvolger wordt) of hem voor de Geref. Kerk van Kaapstad te behouden als leeraar voor de Engelsche leden der gemeente? Deze is waarschijnlijk de vraag, waarop de Kerkeraad beslissen moet.

Naar het mij voorkomt moet de Kerkeraad in aanmerking nemen, dat vele van de voorstellingen, die gemaakt zijn omtrent de Engelsch sprekende leden geheel onjuist zijn. Men spreekt van 300 tegenover de 8000 zielen (de Almanak zegt 7000 leden) in de gemeente. Een geheel scheve voorstelling. De drie honderd zijn kerkgangers, en vertegenwoordigen wel 1000 of 1500 zielen. De rekening moet op deze wijze gemaakt worden. Wat is het geheele getal kerkgangers? Ik twijfel, of men in den regel zou kunnen zeggen dat er meer dan 1200 personen elken Zondag ter kerk komen. Is de berekening onjuist, gij kunt mij corrigeren. Men een vierden predikant zou dat 300 geregelde kerkgangers geven voor elk een. Een van de vier predikanten voor het Engelsch werk af te staan is geenszins onbillijk.

Ik weet dat het bezwaar is—maar waarom juist de oudste, een die reeds bekend en bemind is? Het antwoord moet wezen: omdat dit het eenigste middel is om hem te behouden. Gaat hij heen, dan komt er zeker niet spoedig iets van werkelijk een vierden predikant te hebben. Dan blijft men de zorg voor de Engelsche diensten toch behouden, en men heeft de gelegenheid verloren, om iemand te behouden voor de gemeente die reeds beproefd en goedgekeurd is.

Zou de Kerkeraad niet, indien geene bevredigende schikking gemaakt kan worden om hem de Hollandsche gemeente in de Groote Kerk te geven, zijn besluit zoo kunnen wijzigen, dat hij het Engelsche deel laat heengaan met Ds. Stegmann onder eene verstandhouding dat hij dat geheel voor zijne rekening neme, dat hij van de 8 Hollandsche beurten elke maand 2 of 3 in de Groote Kerk neme, en voorts zich in den eersten tijd zooveel mogelijk ter beschikking stelle voor de Hollandsch sprekende leden der gemeente. In zulk een voorstel zou Ds. Stegmann treden kunnen; en de Kaapstad behoudt hem. Men heeft algemeen verklaard, dat het wenschelijk is dat hij blijve: eenige opoffering moet er voor gemaakt worden.

Wat mij vooral doet denken, dat Kerkeraad en gemeente dezen weg moeten inslaan, is de bekende daadzaak, dat bijna alle leeraars van onze kerk weigeren zullen onder het collegiaal stelsel te werken. Het is nu bijna 20 jaren geleden, dat de verdeeling der Kaapstad in parochien in de Synode ter sprake werd gebragt en aanbevolen. Sedert dien tijd is het gevoel sterker geworden. Ds. Fraser heeft eenmaal bij zijn bedanken, dit als grond opgenoemd. De gemeente doet haarzelve onregt aan, als zij mannen, die door dit stuikelblok worden teruggehouden, noodzaakt om te bedanken. Bijna alle leeraars spreken de overtuiging uit, dat zij onder het Parochiaal stelsel beter kunnen werken. Het is te vreezen, dat als men een vierden leeraar gaat beroepen zonder dat deze zaak geschikt is, de moeilijkheid hoe langer hoe grooter zal worden, want dan heeft ook deze weder regten waarvan hij niet wil afzien.

Van harte hoop ik dat de Kerkeraad in dit gewigtig tijdstip zulke maatregelen zal nemen, als waardoor de bloei der gemeente zal bevorderd worden. Kan het zijn met eene schikking voor de Hollandsche diensten in de Groote Kerk, en de helft van het verdeelde gebouw. Maar zoo dit niet kan, dan met het Engelsch deel der gemeente.

Misschien dat ik later ook eens wat zeg omtrent de vraag van Hollandsch en Engelsch.

Uw Dienaar
A.

P.S. Zou niet iemand het noodige willen geven aan een Architect om het gebouw te bezien en te zeggen wat zulk eene verdeeling zou kosten? De ligging is zoo centraal als kan, en men had dan twee kostelijke kerken. Al moest Ds. Stegmann een jaar wachten: het vooruitzigt op eene eigene kerk zou dit waard zijn.

STELLENBOSCH.

Stellenbosch, 21 April, 1880.

Aan den Redakteur.

Meneer,—Wil jij zoo goed wees, om voor mij een plaasie in jou korant te gee. Hierzoo gebeur zoo veul dinge, waar die wereld niks van weet nie. Als jij dit wil hê, dan zal ik voor jou nu en dan wat skrijwe. Onze tegenwoordige Kommissarisse (daarbij is, tussen twee haakkies gezeg, twee regerende ouderlings, een regerende dijaken, een oud-dijaken en een ouwe Luthersche dijaken, een Eerwaardige klomp) het een dagvering gekrij om voor die Juts te kom, omdat hulle onwettig is gekies deur die meerderheid van die stemmie van die schoolkinderen. Ik denk, meneer, dit is waarlijk een schande als ons huishouders moet geregeer wordt door die kinders, die hier zoo een paar maande blij en ons dan in die steek laat. Ons ziet met verlangen uit naar die uitspraak.

Die Debating Zoocity het verleden week een koncert gege ten voordeele van die vrijwillige brandspuit. Ik hoor, hulle het vijftien pond gemaakt.

Die vernamie weekblad, *de Christen*, maak hierzoo maar min opgang. Veul van die intekenaars wil dit ander jaar nie meer hê nie, omdat in zoo een godsdienstig blad nie advertenties in hoor nie. Dit lijk, of het maar net hulle meening is, om die *Zuid Afrikaan* uit te werk; maar ik denk, die kliek doet moeite te vergeefs.

Ik ziet in die korante, mijnheer, hoe jij jou gedraag het om die nagemaakte Engelse die mond te stop. Jij moet maar vóór gaan. Ons Afrikaanders is jou banja dankbaar daarvoor.

Hulle is hier ook van plan om die heele Zondag Engels te laat preek. Onze domenie is ook sterk daarvoor. Is er dan geen ware Afrikaanders in onze Kerkeraad, geen jabroers of nagemaakte Engelse? Ja gelukkig, er is nog, die de knie voor de Baal niet hebben gebogen, zoo als de Broeders de Waal, du Toit en meer anderen.

Er was verleden week een baklyslag tusschen die witte jongens en die zwarte, oer die grond op die braak. Die zwarte wil nie hê nie, dat die witte daarop zal speul nie. Meer als één het een blaauw oog gekry. Ons magistraat is tussenby gekom en het twee van die zwarte in die tronk lat zit. Hij het hulle een maand gegé en agtien dage rijswater. Dit is reg zoo, want die zwarte is teenswoordig te permantig. Die Commissarissen het nou een bord op lie braak laat zet, dat niemand daarop mag speul nie, wit of zwart nie. Dit is nie reg nie, want die vorige Commissarissen het die helfte van die braak aan die witte gegé. Die jonge mense is nou banja kwaad. Maar dit is goed zoo: hulle het eers geroep "Hozanna," noe "Kruis hulle! Kruis hulle!"

Hier is verleden week een ongeluk gebeurd op de plaats Vierkant. Jonge Lambregs het met een wa oer een sloot gerij. Die ezels het geskrik en die wa het in die sloot geval. Toen het zijn twee arms alby afgebreek. Dr. Smuts het dalijk daarna toe gerij om dit te spalk.

Nou, meneer, ik word te lank. Ik zal jou een ander dag weer skrywe. Na groete,

KLAAS, JR.

EMPTY PRAISE, NO SOLID PLUMPUDDING.

30 April 1880.

Aan den Redakteur.

Mijn heer.—Het is opmerkelijk hoe dat er niets in de Drieankerbaaische kerk gebeuren kan of het moet in de couranten gebazuind worden. Tot wanneer er in de kerk aldaar een bruid zal trouwen, wordt er wel van drie correspondenten berigt aan de nieuwsbladen gezonden om zulks aan te kondigen. Zoo hebben wij weder het adres aan kandidaat Radlof te lezen gekregen, dat hem Zondag door den kerkeraad van Drieankerbaai in de kerk werd aangeboden.—Waarlijk eene schrale beloning voor de vele diensten aldaar door hem verrigt ten spijte van onaangenaamheid veroorzaakt in de gemeente, waar hij werkzaam was. Kon men hem niet liever in stilte een kleine beurs ter hand gesteld hebben als gering blijk van erkentelijkheid? De Kaapstadsche kerkeraad heeft kandidaat Radlof voor zijne diensten wat beters dan een adres ter hand gesteld. Waren de leden van den kerkeraad van Drieankerbaai geene welgestelde mannen, ik zou gezwegen hebben.

B.

DURBAN.

April 27, 1880.

Aan den Redakteur.

Mijnheer.—Het doet mij genoegen, dat mijn schrijven omtrent eenige aangelegenheden in verband met de Durbansche kerk niet zonder doelmatige uitwerking is gebleven. Jammer maar, dat het den predikant uitgelokt heeft, om zich van den kansel daarover uit te laten, en wel met zooveel geestdrift, dat men dacht dat voor eenige oogenblikken het leven van den onschuldigen Koster daardoor in gevaar was. [Tusschen haakjes, het moet eene netelige positie zijn, *daaronder* te loopen, wanneer men *daar boven* zoo te keer gaat, en dan zulk een zwaar boek op den kop te krijgen.] Jammer ook dat "*Geen Lid*" het A.B.C. onder de leiding van den leeraar niet geleerd heeft.—Zijn meening, de logica en taalkunde zouden, had hij het voordeel van ZEws onderwijs genoten, voorwaar beter zijn. Hij doet mij denken aan den spreekwoordelijken vogelstruis, die zijn kop in een bosch "*verbergt*" en met de pooten eene geweldig lawaai en stof maakt, om zoo doende de aandacht van zich af te trekken. Indien "*Geen Lid* voor leeren vatbaar is, en studeren wil in de kunst van een aanval, hetzij direct of indirect, persoonlijk te maken, dan beveel ik hem aan om nu" en dan in de Durbansche kerk te komen. Zijn aandacht zal dan zoo geboeid zijn, dat hij geen notitie van gebroken vensters *kan* nemen. Integendeel meen ik, dat de heldere zonnestralen zulk een verlichtenden invloed op de gebrokene vensters van zijn hersenkas uitoefenen zullen dat taalkunde zoowel als logica daardoor grootelijks verbeterd zullen worden. Maar hij moet *geregeld* komen; en indien de kennis, die hij daar opdoet hem niet warm genoeg maakt om naar zuiverder lucht, en helderder licht te verlangen, dan is, en blijft hij maar altoos

EEN ONGELEERDE EZEL.

P.S. "*Geen lid*" gelieve op te merken, dat er nog andere wijzen zijn waarop men brieven sluiten kan.

— Wat moeten de menschen doen, om naar den hemel te gaan? vroeg een jonge dame op een Zondagschool. "Sterven, denk ik" was antwoord van een kleinen snuiter.

STUISVOGELS! STRUISVOGELS!

Belangrijk aan Struisvogelboeren.

VELE Struisvogelboeren hebben zware verliezen omdat hunne Vogels sterven, terwijl bijna allen bezwijken ten gevolge van ziekten, ontstaan door

WORMEN,

(welke schier iedere Vogel meer of min heeft, en daarom achten de Ondergeteekenden, uitvinders en Eigenaars van

POCOCK'S Anthelmintische (of Worm) Olie

VOOR WORMEN EN VERSTOPPINGEN IN STRUISVOGELS,

het zich ten pligt hen, die geleden hebben en waarschijnlijk nog zullen lijden door verliezen in hun Stock, bekend te maken met de wonderbare uitwerkselen dezer Olie op Vogels die lijden.

Eén of Twee Doses zullen gewoonlijk genoeg zijn om een volkomene genezing te bewerken door alle obstructie en ieder kwaad, uit Wormen ontstaande, uit te drijven. Deze Olie bezit de kracht om dadelijk de Wormen, die in het ligchaam zijn, te dooden, en zij doodt en neemt ze niet alleen weg, maar verbetert tevens op zigtbare wijze de gezondheid van den Vogel; zij is goed zoowel voor *oude* als *jonge* Vogels, en daar laatstgenoemde meer bijzonder aan *Wormen* onderhevig zijn, is het de pligt van de eigenaars ze een Dosis in te geven, zelfs voordat eenige teekenen zich voordoen, gedachtig aan de les: "Het is beter eene kwaal voor te komen dan die te genezen." Wanneer de olie eerst in het gestel is, verkrijgt de Vogel een bloei en glans, tot nog toe onbekend, en wordt het onmogelijk voor de Wormen voort te telen of te bestaan.

Ten einde den Struisvogelboer een goed denkbeeld te geven wanneer de Vogels lijden aan *Wormen* of *verstopping*, zal hij aan ieder der volgende teekenen terstond kunnen zien, dat uitstel gevaarlijk is, en dat, tenzij hij den Vogel een Dosis van deze Olie toedient, hij in alle waarschijnlijkheid meer verliezen zal.

Indien de Vogel ziek is, zal hij zeer rusteloos, dof en slaperig zijn, en tevens gebrek hebben aan eetlust, soms afgewisseld door een verslindenden honger, duizeligheid, jeuking, dorst en geheel ziekelijk voorkomen, hardlijvigheid, slijmerigen afgang, soms met kleine draadachtige wormen, enz., enz. Het is niet noodig er bij te voegen, dat de voorgaande teekenen snel en zeker toenemen, en dat zij leiden tot den spoedigen dood van den Vogel, als de ziekte niet spoedig gekeerd wordt.

In het aanbevelen dezer Olie, *als het eenige veilige en zekere geneesmiddel*, houden zich de eigenaars overtuigd van hare deugdelijkheid. Zij is veel gebruikt met wezenlijk wonderbare uitkomsten in verscheidene van de belangrijkste Struisvogeldistrikten in de Kolonie; en van alle kanten worden zeer aangename en voldoende berigten aangaande het gebruik daarvan ontvangen. Een heer (de eigenaar van 60 volwassen Struisvogels) deelt ons mede: "Op een dag verleden week werd één mijner fraaiste vogels ziek, en 's nachts gaf ik hem een Dosis Croton Olie. Den volgenden morgen vond ik hem dood. In den loop van den dag werd een andere fraaije Vogel ziek, en daar men mij aanbevolen had een proef te nemen met "POCOCK'S ANTHELMINTISCHE OLIE," gaf ik hem tegen den avond een volle Dosis. Den volgenden dag gaf de Vogel teekenen van wezenlijke beterschap, en na verloop van weinige uren was hij weder volkomen bersteld. Ik ben zoo in mijn schik met den uitslag, dat ik nu een Dosis wil geven aan elk mijner 60 Struisvogels."

De Dosis voor een Volwassen Vogel is 2 eetlepels vol of een half kelkje 's avonds, hetzij als drankje of als pil opgemaakt met broodkruimels of gemels; voor kuikens is de helft genoeg.

Verkocht in bottels, bevattende 12 VOLLE DOSES, voor 10s. per bottel, en alleen toebereid door de uitvinders

J. T. POCOCK & Co.,

Pharmaceutische en Homœopatische Chemisten en Drogisten in het groot,

6, KORTEMARKTSTRAAT, KAAPSTAD.

N.B.—Zorg dat gij het echte artikel krijgt. Iedere bottel heeft een label er aangehecht, met onzen naam en adres, en de kurk is insgelijks bedekt met een strook met den naam er op van J. T. POCOCK & Co., Kaapstad.

☞ *De bottel moet goed worden geschud eer dat de Olie gebruikt wordt.*

De Ondergeteekenden hebben voorhanden:

KOFFIJ—Java en Rio
RIJST—Rangoon, Mooghy, Huis-, Tafel en Seeta
DADELS—in Zakken, Matjes en Kistjes (een uitmuntende partij)
THEE—Congo, in halve Kisten en Doozen, Souchong, 4 kwaliteiten, Gilmans Mengsel, Buskruid, Welriekende Oranje Peko en Welriekende Capers.

Alsmede een groot assortiment Kruidenierswaren, per laatst aangekomen Schepen

Te koop tegen de laagste prijzen bij

J. G. STEYTLER & Co.,

St. Georgestraat, No. 28, Kaapstad.

GUANO.

Beste qualiteit te koop aan de Pakhuizen van

M. L. BENSUSAN & CO.

Kasteelstraat.

VOOR BOEREN.

PLOEGEN! PLOEGEN!

DE Zilveren Medaille is toegekend aan R. M. Ross & Co. voor de beste collectie Ploegen in 1879—1880.

RANSOMES, enkele, dubbele, drie- en viervoor Ploegen
R. M. ROSS & Co.'s verbeterde Zweedsche Ploeg, twee en drie voor
AMERIKAANSCHE PLOEGEN, in alle nommers
HOWARD'S enkele, dubbele, drie- en viervoor Ploegen
Eggen voor ligten en zwaren grond
Ploegen voor Wijngaarden, Paardeschoffels en toebehooren altijd in voorraad.

R. M. ROSS & Co.

Strandstraat, Kaapstad.

VAN DER BYL & CO.,

35, ST. GEORGESTRAAT,

Hebben ontvangen ex "Bruckley Castle" en "Sovereign," van Londen,

PLOEGEN,

HOWARDS Drie-voor Ploegen met patenten hefboom
Do. dubbele do. do. do.
Do. vier do. do. do.
Do. enkele do. licht en zwaar
Do. Scharen No. 5
Do. do. voor Braaklanden No. 50
RANSOMES Zweedsche Ploegen No. 343
Do. do. Scharen
Eggen No. 0, 12 en 14
GEGALVANISEERD IJZER, 6, 7, 8, 9, 10 voet
Goten, Afleipijpen en Pijpen
HEININGDRAAD, 5 DRAADS EN EFFEN
Driehoekige Standards 5 en 6 voet.

IJZER EN BLIKWERK,

Patent Rose Spijkers, Graven, Schoffels, Tuinvorken, Aanbeelden, Troffels, Schroeven, Wagen Assen, Kar Veeren, Wagen Remmen, Timmermans Gereedschap
BLIKWERK: een groot assortiment Baden en Gegalvaniseerd IJzeren Emmers.

OLIE EN VERF,

Gekookte en Raauwe Lijnolie in IJzeren Kannen en Vaten, Teer, Vet, Vernis, Verwen, Loodwit en Roode Menie, McDougal's Schapenwasch, Terpentijn.

OLIEWAREN,

Zoete-, Kastoor- en Klapperolie, Atjar, Konfijt, Zwitschersche Melk, Vermicelli, Macaroni, Gemalen Peper en Kaneel, Zout in Potten, Theesniker, Blaauw, Sauzen, Nageltjes, Notemuskaat, Cichorei, Suikergebak, Beschuit, Paarl Gort, Gespleten Erwten, Gebroken- en Klontjesuiker.

SIGAREN EN BIRDS EYE TABAK, WIJN, ENZ.,

Forster's Ale, Tivoli, Claret, Sherry, Port, Jenever, Whiskey, Old Tom, Hennessey's Brandewijn, enz.

VAN DER BYL & Co.

Publieke Verkooping

VAN

Kostbaar Huisraad,

AAN DE PAARL.

DE Ondergeteekende, voornemens zich voor een geruimen tijd te Zeepunt ter woon te begeven, heeft vast besloten publiek te doen verkoopen

Op Woensdag, 12 Mei a. s.,

Zijn geheel kostbaar assortiment Huisraad, bestaande uit alle benoodigde Zit- Eet- en Slaapkamer Meubelen, als: Mahonijhouten Sofa, Paardenharen Stoelen, Ronde en andere Tafels, Leuningstoelen, 1 Fraaije Piano (door DARTER & Sons) met stoel en muziekstand, Tapijten, Schilderijen, Lampen, 1 Prachtige Mahonijhouten Sideboard, 1 stel Cederhouten Eettafels, Rustbanken, Stinkhouten en andere Stoelen, 1 Extra acht dagen loopende Klok, Koperen en IJzeren Ledekanten en Katels met Paarden- en Klapperharen Matrassen, Mahonijhouten en andere Wasch- en Kleedtafels, Mahonijhouten en andere Kleedkasten, Handdoekrakken Spiegels, 1 nieuw Dinnerservies, 1 do. Theeservies, Glas-, Aarde- en Porceleinwaren, 1 extra Vleeschmachine, 1 Koffijbrander, Taart- en Pasteipannen, Messen, Vorken, Lepels, 1 Pottenbank, 1 Bakkist, 1 Extra Stortbad in goede orde, kleine Baden, Keukengereedschap en vele andere goederen tot eene compleete huishouding behoorende, te veel om te worden omschreven.

B. P. DU PLESSIS.

Paarl, 1 Mei 1880.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Kaapsch Gouvernement. — Westelijke Spoorwegen.

HIERBIJ wordt kennis gegeven, dat de verloren goederen, die in het bezit van het Gouvernement geweest zijn vóór den 1sten November 1879, bij publieke veiling zullen verkocht worden, indien zij niet opgeëischt worden vóór den 20sten proximo.

JAMES DELL,
Direkteur van Dienst.

Kantoor van den Direkteur van Dienst,
19 April 1880.

AANZOEKEN

ZULLEN door den Ondergeteekende worden ontvangen tot op den 15den Mei, voor de betrekking van HOOFDONDERWIJZER, in de Ned. Geref. Kerkschool, te Caledon. Het wordt van den Onderwijzer verwacht, dat hij ook den Leeraar in het Zendingwerk op het Dorp bijstaan zal.

Salaris: £140 's jaars.

P. J. G. DE VOS, V.D.M.

PAARL.

DR. BURGESS

ZAL zijne praktijk aan de Paarl beginnen op Maandag, 3 Mei aanstaande. Hij kan dagelijks geconsulteerd worden bij Mejufv. KRUGER.

Kennisgeving.

Schutmeesters en Anderen

WORDEN vriendelijk verzocht aan den Ondergeteekende kennis te geven, indien bij hen het hieronder beschreven Paard zonde aankomen, door wien alle billijke kosten zullen betaald worden.

Een **Vaal Donkerbruin Ruinpaard**, elk oor halve maan van achteren, Gouvernementsmerk op zijn nek, onder het maanhaar en op de regterzijde waar het voorkussen van den Zadel valt, een witte plek.

JULIUS VOSKULE,
Pijpklip, Kenhardt.

ASSOCIATIE

VAN

Gelicentieerde Drankverkoopers

VAN DE

WESTELIJKE PROVINCIE.

HIERBIJ geschiedt Kennisgeving, dat de bovenstaande Associatie thans behoorlijk is opgerigt. Alle Gelicentieerde Drankverkoopers in de Westelijke Provincie worden uitgenoodigd daarvan Leden te worden. Exemplaren van de Regulatien benevens verdere bijzonderheden zijn te verkrijgen op aanvraag bij de Secretarissen.

Aan de Leden wordt hierbij verzocht, hun Entreegeld en Inschrijvingen aan de Ondergeteekenden te betalen VOOR de eerstvolgende Comitévergadering, die gehouden zal worden op Woensdag, den 5den Mei 1880.

JONES & COSNETT,
Hon. Secretarissen.

Crewes Gebouwen,
Kaapstad, 28 April 1880.

HET "ORANJEVRIJSTAATSCH FAMILIEBLAD" is een tijdschrift dat vele belangwekkende, leerzame en amusante stukken bevat. Aangezien het een bijvoegsel tot *De Express* is, zoo wordt het "voor niet" uitgegeven, en zal binnen kort door geheel Zuid Afrika, van noord naar zuid, en van oost naar west worden gelezen. Op het oogenblik is het *Familie-blad* zeer belangwekkend, aangezien daarin de Hollandsche vertaling van het bekwame werk van den heer ALFRED AYLWARD: "De Hedendaagsche Transvaal," voorkomt. *De Express* wordt uitgegeven door eene maatschappij van Oranje Vrijstaatsche Burgers en bevat, behalve het nieuws van den Vrijstaat, ook alle belangrijke berigten uit Natal, de Transvaal, Kaapkolonie, Diamantvelden en Europa. Inteekeningsprijs voor *De Express* £1 7s. 6d. in het jaar. Applikaties te worden gemaakt ten kantore van *De Express*, Bloemfontein, O. V. Staat.—[ADV.]

Eerste Bezending WINTERKLEEDEREN wordt nu ontpakt door PACKHAM & Co., Adderleystraat.

WELLINGTON.

ERF TE KOOP.

DE Ondergeteekende, van plan zijnde verandering van woning te maken, biedt te koop aan zijn welbekend kostbaar Erf, gelegen in het midden van Wellington. Het grenst aan de kerk en de Malherbestraat en van wege deszelfs uitgestrektheid kan het in kleinere Erven verdeeld worden en heeft nog verder dit voorregt, dat er ook twee fraaije Hoekerven gemaakt kunnen worden. De Tuingrond is zeer uitgestrekt en beplant met een Wijngaard en Vruchtboomen van alle soorten. Het Huis is een der beste en sterkst gebouwde in het dorp en bevat 8 Kamers, Dispens en Kenken, en is zoo ingerigt, dat het zonder veel moeite of kosten in eene Dubbele Verdieping Huis kon veranderd worden. Er zijn benevens ruime Buitengebouwen, Stal, enz. De Buitengebouwen sluiten in eene Huurkamer die een groote huur opbrengende. Het Erf is volop voorzien van standhoudend Water het geheele jaar door.

Deze is eene beste gelegenheid voor Speculateurs in den Handel, zijnde er voor meer dan 28 jaren een goede Handel gedreven.

Aanzoeken voor het koopen van opgemeld Erf zullen ontvangen worden door den Ondergeteekende, in de Kerkstraat, Wellington.

E. C. LE ROEX.

Wellington, 6 Januarij 1880.

TULBAGH.

Privaat Logieshuis.

MARTHINUS P. THERON neemt bij deze de gelegenheid, aan zijne vele Vrienden en het geëerd publiek in het algemeen bekend te maken, dat hij nog gereed is om hen te ontvangen in zijn welbekend Logieshuis als te voren. Reizigers door of Bezoekers aan ons oud Dorp zullen alle gemakken vinden in dit ruim en wel ingerigt Logieshuis, en zullen alle oplettendheid ontvangen. Dit Huis is centraal gelegen in de Kerkstraat, nabij de Publieke Kantoren en Bezigheden en heeft een van de voornaamste standen in het Dorp.

Jagters kunnen met Paarden voorzien worden op eenig oogenblik, en er is stalling voor ruim 20 Paarden. Rijtuigen zijn te bekomen zonder eenig verzuim, en een Passagierskar ontmoet alle Treinen van de Kaap of Beaufort West. Bezoekers kunnen dus verzekerd wezen dat zij alles zullen vinden wat noodig is voor hun gemak, tegen zeer billijke prijzen.

Let op 't Adres: MARTHINUS P. THERON, Privaat Logieshuis, Kerkstraat, Tulbagh, tegenover het Pakhuis van de heeren gebroeders ALBERTIJN

DE "ZUID AFRIKAAN" EN "VOLKSVRIEND."

DE Inteekening op dit blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s. per jaar, *vooruit betaalbaar*. Aan elken inteeken ar worden drie volle bladen per week toegezonden.

☞ **Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.**

Agenten voor de "Zuid-Afrikaan en Volksvriend."

Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	——
Avontuur	W. A. Joubert.
Beaufort West	P. Teske.
Bethulie	J. C. de Waal.
Boshof	D. Kriel.
Brits Town	D. H. Viljoen.
Burgersdorp	——
Colesberg	J. L. Knobel.
Ceres	C. J. v. d. Merwe, C.zn.
Caledon	R. C. de Villiers.
Calvinia	A. van Reenen. W. J. Terry.
Cradock	J. J. J. van Rensburg.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Durban	P. F. Lindenberg.
Diamantvelden	B. Keet.
Franschhoek	J. J. le Roex, P. du P.z.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
George	J. Kretzen.
Graaff-Reinet	P. A. Luckhoff.
Heidelberg	D. P. Marais, A.zn.
Humansdorp	A. L. Chiappini.
Hope Town	M. C. Louw.
Hanover	De Villiers & Centlivres.
Hopefield	D. M. Slabber.
Kroonstad	H. J. Morkel.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Malmesbury	B. Wethmar. C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Jas. Bennie.
Murraysburg	J. J. J. Maritz.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Maclean	——
Montagu	W. A. Joubert.
Natal	A. van Velden.
Namaqualand	J. S. Hauman.
Nazareth	P. J. Naudé.
Oudtshoorn	H. van der Spuij.
Philadelphia	A. Spengler.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	— Faure.
Pearston	A. J. Myburgh.
Piquetberg	K. de Lint.
Porterville	W. F. Zipp. Koster & Laurence.
Riversdale	J. S. Raubenheimer.
Richmond	J. L. Conradie.
Robertson	L. H. Keet.
Riebeek West	F. Russouw.
Someset West	Johan Theunissen.
Stellenbosch	J. Mader.
Steynsburg	P. D. Rossouw.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhaba	J. C. Stephan.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. W. v. d. Merwe
Somerset Oost	J. H. Hofmeyr.
Tulbagh	H. Fagan.
Tarkastad	Geo. Barker.
Uitenhage	G. de Korte.
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Villiersdorp	F. Lion Cachet.
Victoria West	H. J. Wernich.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	C. Bredell.
Wellington	E. G. Malherbe. J. F. Pentz & Co.
Worcester	G. de Wet.
Willowmore	A. W Dill.

Gedrukt bij SMUTS & HOFMEYR, No. 11 Kasteelstraat Kaapstad.